PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo | Cena 60 lir | Leto XXIII. Št. 216 (6800) | TRST, sreda, 13. septembra 1967

POBUDA ZVEZE ZDRUŽENJ ZDRUŽENIH NARODOV

Predlog za konferenco petih držav za iskanje rešitve spora v Vietnamu

Sestali naj bi se ministrski predsedniki SZ, Velike Britanije, Indije, Poljske in Kanade - Predlog sporočen tudi Johnsonu in U Tantu - Ameriška letala bombardirala Hajfong

ŽENEVA, 12. — Svetovna zveza združenj Združenih narodov je danes sporočila nov načrt, ki predvideva konferenco petih držav za iskanje rešitve spora okoli Vietnama.

Načrt predvideva konferenco ministrskih predsednikov Sovjetske zveze, Velike Britanije, Indije, Poljske in Kanade. Ministri bi se morali posvetovati, da zmanjšajo razliko med mirovnimi pogoji Washingtona in Hanoja.

Zveza je sporočila, da je poslala zadevne poslanice ministrskim predsednikom omenjenih petih držav ter predsedniku Johnsonu, predsedniku Hošiminhu in tajniku U Tantu.

Jugoslovanski predsednik zveze dr. Aleš Bebler je izjavil, da bi konferenca ministrskih predsednikov mogla biti poizkus, da se razbije «začaran krog pogojev in nasprotnih pogojev», ki je do sedaj oviral napore za mir v Vietnamu.

Bebler je izjavil, da so omenjenih pet držav izbrali, ker imajo posebno vlogo v vietnamskem vprašanju ter sestavljajo politično in geografsko dobro uravnovešen kompleks. Sovjetska zveza in Velika Britanija sta sopredsednici ženevske konference iz leta 1954 o Indokitajski, ostale tri države pa sestavljajo mednarodno nadzorstveno komisijo, ki je bila ustanovljena na omenjeni konferenci.

Bebler je izjavil, da je zveza predložila sedaj svoj predlog, ker ameriško bombardiranje v Severnem Vietnamu v bližini kitajske meje veča nevarnost, da bi se Kitajska neposredno zapletla v vojno. Dodal je, da so znaki, ki dajejo upati, da osvobodilna fronta in sajgonska vlada nista proti iskanju mirne rešitve. Narodnoosvobodilna fronta južnega Vietnama bi bila naklonjena nevtralnemu Južnemu Vietnamu, ki bi imel diplomatske odnose z vsemi državami ne glede na njihov politični sistem.

Svetovna zveza združenj Združenih narodov je neuradna organizacija, katere namen je širiti idejo Združenih norodov. V zvezi je 61 držav.

HANOJ, 12. — Severnovietnamska tiskovna agencija je sporočila, da so ameriška letala napadla včeraj nekatera področja Hajfonga in okolice. Sestreljeni sta bili dve ameriški letali.

Ameriški predstavnik v Sajgonu je izjavil, da so ameriška letala izvršila včeraj štiri bombne napade na Hajfong. Američani priznavajo izgubo samo enega letala.

V Sajgonu se nadaljujejo protesti študentov proti volilnim sleparijam med predsedniškimi volitvami.

Indija-Kitajska

NOVI DELHI, 12. — Predstavnik indijskega ministrstva za obrambo je sporočil, da je streljanje med kitajskimi in indijskimi vojaki na meji med Sikimom in Tibetom prenehalo danes ob 11. uri po italijanskem času. Štirje indijski vojaki so bili ubiti, 84 pa jih je bilo ranjenih. Pekinški radio pa je javil, da je bilo ubitih ali ranjenih 47 kitajskih vojakov.

Indijska vlada je še prej ponovila svoj predlog za ustavitev ognja med indijskimi in kitajskimi četami. V novi noti, ki so jo izročili kitajskemu poslaništvu v Novem Delhiju, pravi indijska vlada, da je na meji še vedno napeto, in predlaga, naj obe strani ustavita ogenj jutri ob 5.30. Poleg tega ponavlja predlog za sestanek obeh poveljnikov tega sektorja takoj po ustavitvi ognja.

V Pekingu je bila pred indijskim poslaništvom danes majhna demonstracija. Kaže, da se želijo kitajske oblasti izogniti večjim demonstracijam ali incidentom pred indijskim poslaništvom, ker so okoli poslaništva poslali kamione z vojaki

Nikezić poročal o diplomatski akciji

BEOGRAD, 12. — Državni tajnik za zunanje zadeve Marko Nikezić je na današnji prvi jesenski seji odbora za zunanje zadeve in mednarodne odnose zveznega sveta zvezne skupščine seznanil člane odbora z razvojem političnih razmer v zvezi z napetim stanjem na Bližnjem vzhodu in z jugoslovanskimi pobudami za rešitev krize na tem področju. Nikezić je obvestil člane odbora tudi o odgovorih državnikov posameznih držav na poslanice maršala Tita, čigar pobuda je ocenjena kot dobrodošla akcija, ki lahko prispeva h konstruktivnim razgovorom. Marko Nikezić je nadalje seznanil zvezne poslance z razgovori, ki jih je imel nedavno z zunanjimi ministri ZAR Riadom in Belgije Harmelom v Beogradu, kakor tudi s svojimi razgovori v New Yorku in Washingtonu kot posebni poslanec predsednika republike. Na seji sta poleg tega pomočnik državnega tajnika Timče Belovski in stalni zastopnik Jugoslavije v OZN dr. Anton Vratuša poročala o aktivnosti Jugoslavije pred rednim zasedanjem generalne skupščine.

Predsednik republike maršal Tito in njegov gost, predsednik Češkoslovaške Antonin Novotny sta danes na Brionih skupno s svojimi ožjimi sodelavci v prijateljskem ozračju izmenjala misli o aktualnih mednarodnih dogodkih posebno o potrebi povečanja aktivnosti za rešitev krize na Srednjem vzhodu. Predsednik Novotny je popoldne obiskal Pulj, kjer si je ogledal znamenitosti mesta in turistične objekte v neposredni bližini.

RAZGOVOR MED SARAGATOM IN PREDSTAVNIKI KANADSKE VLADE

Skupna stališča glede NATO Vietnama in Srednjega vzhoda

Sporazum glede olajšav za italijanske izseljence - Saragat se je sestal z italijanskimi izseljenci v Ottavi in je nato prispel v Montreal

OTTAVA, 12. — Dopoldne so bili predvideni politični razgovori med najvišjimi predstavniki Kanade in predsednikom Saragatom ter zunanjim ministrom Fanfanijem. Razgovor je bil v pritličnih prostorih parlamenta in je trajal dobro uro in pol ter se je nanašal tako na dvostranske odnose in zlasti na položaj italijanskih izseljencev v Kanadi, kot na nekatera najvažnejša mednarodna vprašanja.

V uvodu sta Saragat in kanadski ministrski predsednik Pearson dala krajši prijateljski izjavi. Saragat je med drugim dejal, da je ena glavnih nalog potovanja, da stopi v stik z italijanskimi izseljenci, in se je zahvalil za vse, kar je Kanada naredila, da so si lahko ustvarili nov dom. Pearson je poudaril važnost prispevka italijanskih izseljencev za razvoj dežele in dejal, da je italijanska skupina po številu tretja takoj za angleško in francosko etnično skupino.

Saragatov prihod na letališče v Ottawi

Proučitev mednarodnih vprašanj je imela splošni značaj in je šlo predvsem za izmenjavo mnenj in ocen mednarodnih vprašanj, ki so sedaj v ospredju in glede katerih imata Kanada in Italija enaki stališči.

Najprej so obravnavali atlantsko zavezništvo in so ugotovili, v oceni, da je NATO pomemben element ravnotežja in element mirnega sožitja med vsemi narodi. Saragat je omenil tudi pomembnost pakta za razvoj gospodarskega in socialnega sodelovanja zunaj strogo obrambne vloge. Pearson pa je govoril o važnosti sedanjih proučevanj, da se doseže tesnejše gospodarsko, socialno in politično sodelovanje med državami članicami. Oba sta ocenila atlantski pakt kot «sporazum med enakimi», ki temelji na tesnem sodelovanju Evrope in ZDA, pri čemer je Pearson dejal: «Kolikor močnejša je Evropa, toliko bolj smo zadovoljni.»

Nato so obravnavali stanje na področju južnovzhodne Azije in vojno v Vietnamu. Obe strani sta potrdili prijateljstvo do ZDA in v tem duhu izrekli željo, da spopad najde sprejemljivo rešitev, da se čim prej odstrani žarišče krize tudi v korist miru na svetu.

Stališče Kanade in Italije se ujema tudi glede neširjenja atomske oborožitve.

Glede Srednjega vzhoda sta obe strani izrazili zaskrbljenost za stanje, ki vsebuje še nadaljnjo nevarnost za prihodnost. Kanada zastopa v Kairu britanske interese in se strinja z italijanskim stališčem, da je treba nadaljevati sestanke z vsemi stranmi, da se olajša rešitev resnega vprašanja.

Ob zaključku so na splošno ugotovili, da se zunanja politika obeh držav vodi po vzporednih tračnicah in da se strinjajo zlasti o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na mir in varnost.

Med zunanjima ministroma in njih sodelavci je bil vzporedno s temi razgovori dosežen sporazum, ki bo olajšal razmerje, v katerih živijo izseljenci, odnosno omogočil lažjo priselitev njih družinskih članov. Nov način bo pričel veljati že v kratkem.

Po razgovorih je priredil kanadski predsednik vlade Pearson v prostorih «Country Cluba» svečano kosilo, med katerim sta si državnika izmenjala zdravici. Popoldne se je Saragat na sedežu italijanskega veleposlaništva sestal s pripadniki italijanske skupnosti, ki prebivajo v Ottawi.

Zvečer je Saragat ob 23.45 po italijanskem času odnosno ob 17.45 po krajevnem času prispel z letalom v Montreal, kjer prebivajo po večini Francozi, saj je to drugo največje francosko mesto na svetu takoj za Parizom, kjer pa je tudi zelo močna in številna italijanska skupina.

GENOVA, 12. — Danes sta odpluli iz pristanišča kitajski ladji «Liming» in «Ksuhank». Mornarji obeh ladij so se pozdravili s petjem pesmi, v rokah so imeli rdeče zastave in rdeče knjižice s citati Maocetunga. «Liming» je odplula proti Antwerpnu, «Ksuhank» pa proti Aleksandriji. Dne 30. septembra bo priplula v Genovo kitajska ladja «Jiujiang», ki bo pripeljala tovor raznega blaga.

URADNO SPOROČILO AVSTRIJSKE AGENCIJE APA

Podrobnosti o rezultatih razgovorov o južnotirolskem vprašanju

Bistvena novost glede oblike mednarodnih jamstev, ki so lahko tudi političnega značaja in dopuščajo izvedbo «paketa» v okviru italijanske notranje zakonodaje

DUNAJ, 12. — Avstrijska agencija APA poroča o razgovorih med predstavniki zvezne avstrijske vlade, deželne tirolske vlade in izvoljenimi predstavniki Južne Tirolske, ki so bili pretekli petek in na katerih so se dogovorili o rešitvi vprašanj Južne Tirolske. APA v tej zvezi pravi, da so prišli do naslednjih zaključkov:

1. Izvoljeni predstavniki južnih Tirolcev so se junija 1966 obvezali za dosego učinkovitega mednarodnega jamstva. Niso pa izrecno zahtevali, da gre za pravno obliko. Zadovoljili bi se tudi s političnim jamstvom. To je treba razumeti, da bo Avstrija dala javno izjavo, da je spor med Italijo in Avstrijo, še zlasti v zvezi z avtonomijo Južne Tirolske, zaključen, ko bo Italija izpolnila obljube južnim Tirolcem v okviru italijanske notranje zakonodaje. Ugledni predstavniki tirolske dežele vlade menijo, da bodo lahko to izjavo dosegli v razdobju dveh ali treh let po pričetku izvajanja «paketa».

2. Južni Tirolci so zainteresirani, da se predvsem «paket» spremeni v stvarnost, tako da se brez zavlačevanja predloži ustrezni ustavni zakon, ki bo predstavljal stvarno obvezo in katerega ne bodo mogli ignorirati bodoči parlamenti in vlade. V tem okviru morajo biti vsebovani učinkoviti ukrepi proti infiltracijam iz ostalih italijanskih pokrajin, ukrepi šolskega značaja, tako za obvezne kot za višje šole, in rešitve ostalih jezikovnih vprašanj.

3. V primeru mednarodnih jamstev juridičnega značaja so južni Tirolci in Avstrija pripravljeni priznati za pristojno mednarodno razsodišče v Haagu, vendar samo, kolikor se razsodbe tega sodišča nanašajo na «paket» in se ne bi omejile samo na sporazum Gruber-Degasperi. Kolikor pa bi Italija izvedla «paket» z notranjimi ukrepi, je treba poročati o zaključkih rimskemu parlamentu, zvezna avstrijska vlada pa mora istočasno poročati dunajskemu parlamentu. Obe strani morata sporočiti rezultate generalni skupščini OZN. Če bi Italija izpolnila samo manjši del «paketa», prav gotovo Avstrija ne bo odgovorna.

4. Možnosti za razgovore niso zaprte pred italijanskimi političnimi volitvami leta 1968. Avstrija je že pred poletjem predlagala nadaljevanje razgovorov po diplomatski poti. Takrat in do sedaj še ni prišel italijanski odgovor, je pa vtis, da lahko pride do razgovorov pred italijanskimi volitvami.

5. Zapora pogajanj z evropsko gospodarsko skupnostjo odraža verjetno italijansko sicer načelno, toda začasno stališče. To vprašanje ni bilo nikoli povezano s pogajanji o Južni Tirolski temveč samo z dejavnostjo teroristov. V uradnem poročilu APA se v tej zvezi govori, da Avstrija ne predvideva vključitve v evropsko skupno tržišče, temveč samo sporazum posebnega značaja.

6. Med prihodnjimi razgovori Dunaj-Innsbruck-Bocen se bo težilo k čim širši osnovi, tako da bodo povabili v avstrijskem okviru tudi opozicijske stranke zveznega značaja in da bodo priporočali južnim Tirolcem, naj povabijo svoje opozicijske skupine.

Ogromna škoda zaradi neurja v Beogradu

BEOGRAD, 12. — Beograjčani so še vedno pod vtisom včerajšnjega neurja, ki je spremenilo ulice v hudournike in trge v jezera. Posledice neurja še niso odstranjene, čeprav so že včeraj takoj po prestani plohi začele skupine dalevcev odstranjevati naplavljen material z ulic, plati vodo in odvažati material iz poplavljenih kleti in stanovanj. Najbolj prizadeti kraji so Čukarica in področje Savskega venca, kjer so iz poškodovanih stanovanj sinoči izselili nekaj družin v druge kraje, zatem Savska in Karadjordjeva ulica, trg pred železniško postajo in Cvijićeva ulica. Po vseh ulicah, posebno v Cvijićevi je voda, ki je dosegla meter višine, poškodovala več avtomobilov, ki jih je nosila s seboj kot čolne. Delovnim skupinam je že včeraj ponoči uspelo popraviti največje okvare na električnem omrežju, ostale okvare pa so popravili danes, tako da je bilo popoldne vse mesto oskrbljeno s tokom. Promet po nekaterih ulicah, med drugimi po Nemanjevi ulici (od Slavije proti železniški postaji), je še vedno otežkočen, ker delovnim skupinam še ni uspelo popraviti cestišča, s katerega je voda na več mestih odnesla kocke in zdolbla globoke luknje. Sploh bo trajalo nekaj dni, preden bo promet po vseh ulicah popolnoma normaliziran. Neurje je terjalo eno človeško žrtev, in sicer med novinarji. Žrtev je novinar «Borbe» Stevan Popović, ki se je ponesrečil z avtomobilom, ko se je vračal z obiska poplavljenih krajev v uredništvo, da bi napisal poročilo. V neposredni bližini stadiona JLA ga je na spolzkem cestišču zaneslo, treščil je v drevo, kjer se je smrtno ponesrečil.

Neurje je danes zajelo Cetinje in Titograd, kjer so vse ulice poplavljene. Voda je udrla v mnoge kleti in stanovanja. Neurje je prizadejalo škodo tudi sadovnjakom v neposredni bližini mesta.

Ameriški izstrelek ubežal v Mehiko

WASHINGTON, 12. — Pentagon je javil, da je raketni izstrelek vojske vrste «Pershing», ki so ga izstrelili v državi Utah, ubežal nadzorstvu in je padel na mehiška tla. Izstrelek ni bil oborožen in je padel na gorato neobljudeno področje približno 32 kilometrov od meje med ZDA in Mehiko. Uradno javljajo, da do sedaj nimajo poročil o žrtvah ali škodi. Izstrelek so izstrelili med manevri. Ameriški državni departma je o incidentu obvestil mehiške oblasti in prosil za dovoljenje, da ga išče neoborožen helikopter. Izstrelek lahko nosi atomsko glavo.

Moravia na izpitu o splošni kulturi

RIM, 12. — Na današnjih izpitih o splošni kulturi, katerih se je udeležilo pet časnikarskih praktikantov na sedežu novinarske zbornice v Rimu, je bil tudi neobičajen kandidat: Alberto Pincherle, tj. pisatelj Alberto Moravia. Ta je bil že vpisan v seznamu publicistov, sedaj pa je praktikant pri «Corriere della Sera». Ker pa ni dokončal višje srednje šole, kakor predpisuje zakon o časnikarskem poklicu, je moral polagati izpit o splošni kulturi, ki nadomešča maturo. Zakon namreč ne dopušča izjem.

Pismeni izpit je bil davi, ustni pa bo čez deset ali dvanajst dni. Izpite vodi komisija, ki ji predseduje prof. Massimo Colesanti, ki je ravnatelj nekega rimskega liceja in ki bo prihodnje leto docent za francosko literaturo na rimski univerzi. V komisiji je še pet poklicnih časnikarjev.

Nadzvočno letalo «TU-144»

STOCKHOLM, 12. — Prvi pomočnik sovjetskega ministra za letalstvo Boris Bugajev je izjavil v Stockholmu, da bo prihodnje leto začelo verjetno leteti na mednarodnih progah nadzvočno letalo «Tupolev 144». Dodal je, da bo Sovjetska zveza s tem prva država, ki bo uvedla nadzvočna letala za prevažanje civilistov. Sovjetski predstavnik je prišel v Stockholm z letalom «Tu-134», ko je začela delovati nova neposredno proga med Moskvo in Stockholmom. Bugajev je izjavil, da se bodo prvi poskusni poleti z letalom «Tu-144» začeli v kratkem času. Letalo ima hitrost 2300 kilometrov na uro in avtonomijo 6500 kilometrov. Prevažalo bo lahko 120 potnikov. Lahko ga bodo tudi preuredili za daljše proge in ga bo do uporabljali na progah Moskva-ZDA in Kanada.

Komisije senata razpravljajo o proračunu

RIM, 12. — Danes so se sestale vse parlamentarne komisije senata, ki so pričele obravnavati državni proračun za prihodnje leto. Komisije proučujejo proračune posameznih ministrstev, pri čemer se ne omejujejo samo na finančna, temveč posegajo tudi na nekatera politična vprašanja. Izsledke bodo predali komisiji za finance in zaklad, ki bo izdelala poročilo, na osnovi katerega bo razpravljal senat.

Tajnik PSU Tanassi je izjavil novinarjem, da se bosta sestali pripravljalni komisiji za vsedržavno konferenco socialistov takoj po seji vodstva stranke, ki bo 19. in 20. septembra.

Plačilna bilanca se je zaključila julija z aktivnim saldom 175,1 milijona dolarjev. V istem času lanskega leta je bila plačilna bilanca aktivna za 258,6 milijona dolarjev.

MOSKVA, 12. — Egitovski zunanji minister Riad je odpotoval danes z letalom iz Moskve v Kairo. Med svojim obiskom v Sovjetski zvezi se je pogovarjal z Brežnjevom, s Kosiginom in z Gromikom.

ZAKLJUČEN OBISK FRANCOSKEGA PREDSEDNIKA V VARŠAVI

Obe strani sta «izredno zadovoljni» z rezultatom de Gaullovega obiska

Ochab: Obisk je dal večje rezultate, kakor smo jih pričakovali - Obsodba vojne v Vietnamu in ugotovitev približevanja stališč o Srednjem vzhodu - De Gaulle obišče spomladi Romunijo?

PARIZ, 12. — General de Gaulle se je vrnil danes v Pariz po šestdnevnem obisku na Poljskem. Na letališču so ga čakali predsednik vlade Pompidou in drugi člani vlade. V Varšavi so se na letališču poslovili od njega poljski predsednik Ochab, predsednik vlade, zunanji minister in tajnik KP Poljske Gomulka.

Še pred odhodom iz Poljske se je de Gaulle davi še zadnjič sestal z Ochabom ter z drugimi poljskimi voditelji in nadaljeval posvetovanja. Poleg tega so pripravili skupno poročilo o obisku, ki so ga objavili danes. Poročilo pravi, da so razgovori potekali v prisrčnem ozračju in da glede evropske varnosti in nemškega vprašanja «imata Francija in Poljska bistven interes, da se z vsemi prizadetimi državami najde sporazumna rešitev ob spoštovanju suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti in odpovedi uporabe sile ter nevmešavanja v notranje zadeve posameznih držav». V tem okviru so govorili tudi o možnosti sklicanja evropske konference o varnosti.

Obe strani sta sklenili, da se bosta redno posvetovali o vprašanjih, ki se tičejo Francije in Poljske, ker sta prišli do zaključka, da sodelovanje med Francijo in Poljsko lahko pozitivno vpliva na stvar pomirjenja, sporazumevanja in miru v Evropi.

Obe strani sta sprejeli na znanje vedno splošnejšo težnjo držav celine, da razvijajo svoje politične, gospodarske, kulturne, tehnične in znanstvene odnose. Obe strani se strinjata v ugotovitvi, da je potrebno spodbujati razvoj tega sodelovanja med vsemi državami celine.

Glede Nemčije se zavzemata za razvoj, «ki naj postopoma ustvari v evropskem okviru pogoje, ki so potrebni za rešitev tega problema in problema evropske varnosti. Poudarili so, da se rešitev nemškega vprašanja lahko doseže samo sporazumno z vsemi prizadetimi državami.

Obe strani obsojata vojno v Vietnamu, ki je glavna ovira proti mednarodnemu pomirjenju. Prepričani sta, da bosta samo konec tujega vmešavanja in povratek k ženevskim sporazumom iz leta 1954 omogočila konec vojne in zavarovanje pravic vietnamskega ljudstva do samoodločbe.

O Srednjem vzhodu sta obe strani ugotovili, da «so njuni zaključki na splošno blizu».

Poročilo poudarja važno vlogo, ki jo OZN lahko ima za okrepitev miru in mednarodne varnosti, in govori zatem o francosko-poljskih odnosih na kulturnem, gospodarskem, tehničnem in znanstvenem sektorju.

Poročilo dodaja, da so de Gaulle in poljski voditelji poudarili, da so zelo zadovoljni z rezultatom obiska in z zaupanjem, ki je bilo značilno za njihove razgovore.

De Gaulle je povabil Gomulko, Ochaba in Cyrankiewicza na obisk v Francijo, in ti so vabilo sprejeli.

Poljski predstavnik je danes izjavil da je poljski predsednik Ochab ob zaključku današnjih razgovorov izjavil Francozom, da so «na Poljskem zelo pozorno poslušali velike de Gaullove zamisli o zbližanju evropskih narodov». «Evropska celina, je dodal Ochab, ima skupno zgodovino, skupne koristi, ime la je v preteklosti zelo važno vlogo, ima zelo važno vlogo sedaj in jo bo imela v prihodnje. De Gaullovemu obisku na Poljskem pripisujemo veliko važnost. Obisk je dal večje rezultate, kakor smo pričakovali.»

Ochab je nato izjavil, da so se tradicionalne vezi prijateljstva med Francijo in Poljsko zelo okrepile z de Gaullovim obiskom. «Posebna zasluga predsednika de Gaulla je, je dodal Ochab, da se je z razumevanjem neposredno zanimal za probleme poljskega ljudstva in za stališča njegove vlade. Obisk odpira novo razdobje v francosko-poljskih odnosih.»

Nato je poljski predstavnik izjavil, da so poljski voditelji v celoti zadovoljni s političnimi razgovori med de Gaullovim obiskom. Ti razgovori so bili plodni in pozitivni. Pokazali so mnoge stične točke o številnih vprašanjih, tudi o tistih, ki se tičejo evropske varnosti, evropskih mej, stanja v jugovzhodni Aziji in na Srednjem vzhodu. «To pa ne pomeni, je dodal predstavnik, da se obe strani strinjata o vseh vprašanjih. Pokazala so se tudi nesoglasja o načinu in sredstvih za rešitev nekaterih problemov. Vsekakor pa so razgovori potekali v ozračju posebnega razumevanja, kar je omogočilo, da so se ta nesoglasja lahko laže obravnavala.»

Predstavnik francoske delegacije pa je izjavil, da je de Gaulle pokazal «veliko zadovoljstvo» nad včerajšnjim zasebnim razgovorom z Gomulko. Poudaril je, da je bil de Gaulle «iskreno zadovoljen».

V Parizu se danes zatrjuje, da bo general de Gaulle v začetku spomladi uradno obiskal Romunijo. Priminjajo, da bo morda še prej, in sicer oktobra, obiskal Andoro in nekatere departmaje jugovzhodne Francije.

PORočILO U TANTOVEGA PREDSTAVNIKA

Izrael pripravlja potrebne ukrepe za formalno priključitev Jeruzalema

Arabci se sklicujejo na resolucije OZN - Včeraj nov incident ob Sueškem prekopu - Sestreljeno eno izraelsko letalo

NEW YORK, 12. — Posebni predstavnik glavnega tajnika OZN U Tanta Ernest Thalmann, ki se je vrnil iz Izraela, kjer se je pogovarjal s tamkajšnjim predsednikom vlade in zunanjim ministrom, pravi v svojem poročilu, ki ga je predložil U Tantu, da so mu izraelski voditelji poudarili, da Izrael sprejema vse potrebne ukrepe, da postavi pod svojo suverenost tiste dele Jeruzalema, ki so bili pred junijem 1967 pod jordansko suverenostjo. Poročilo dodaja, da so izraelske oblasti odločno izjavile, da je proces integracije nepreklicen in o njem se ne da pogajati.

Thalmann govori o posameznih fazah upravne priključitve starega dela mesta k Izraelu in omenja številne razgovore z arabskimi civilnimi in verskimi osebnostmi. Nekatere od teh sodelujejo z izraelskimi oblastmi. Te so že prej opozorile švicarskega diplomata, da večina njegovih arabskih sogovornikov pripada palestinskemu tajnemu gibanju, ki ga vodi Šukeiri. Thalmann pa poudarja, da je stopil v stik s predstavniki raznih tendenc in najrazličnejšega porekla. Zatem našteva proteste Arabcev proti izraelskim zasedbenim oblastem in takole povzema politični pomen arabske teze, kakor so mu jo obrazložili: Arabci priznavajo obstoj vojaškega okupacijskega režima in so pripravljeni sodelovati z njim za reševanje upravnih vprašanj. Toda nasprotujejo civilni vključitvi v izraelsko državo, ker je ta ukrep kršitev mednarodnega prava. Hkrati zahtevajo spoštovanje zasebne lastnine in osebnih pravic. Poročilo omenja tudi neko drugo tezo, ki so jo obrazložili arabski predstavniki: Arabski predstavniki v Jeruzalemu niso imeli možnosti sporočiti, ali želijo živeti v okviru izraelskih meja ali ne. Zaradi tega so Arabci mnenja, da je bila prekršena pravica do samoodločbe in splošna izjava o človeških pravicah. Arabski predstavniki so tudi poudarili, da zaupajo v OZN in v resolucije o Jeruzalemu, ki jih je odobrila glavna skupščina.

U Tantov predstavnik ne dodaja nobenih komentarjev o stanju v Jeruzalemu, ker je imel nalogo samo opisati dejstva.

Glede izraelskega stališča do prihodnosti Jeruzalema je U Tant objavil danes pismo, ki mu ga je poslal izraelski zunanji minister Eban. Ta pravi, da Izrael «ne dopušča delitve in pregrad» v Jeruzalemu, dodaja pa, da to ne zapira možnosti «posebnih sporazumov za zavarovanje nekaterih mednarodnih interesov v mestu», zlasti kar se tiče kristjanske, muslimanske in židovske vere. Eban dodaja, da je treba svete kraje treh ver strogo spoštovati. Muslimanski sveti kraji bi se morali postaviti pod upravo «priznane muslimanske oblasti». Minister dodaja, da bodo današnje Thalmannovo poročilo skrbno proučili in izraelska vlada bo poslala glede tega U Tantu dokument z «nadaljnjimi pojasnili» o izraelski politiki.

KAIRO, 12. — Egiptovsko vojaško poveljstvo je javilo, da sta danes dve izraelski letali vrste «Mirage» leteli nad egiptovskim zračnim prostorom, toda egiptovsko protiletalsko topništvo je eno sestrelilo, drugo pa je prisililo, da se je vrnilo na Sinajski polotok. Izraelski vojaki so ob tej priložnosti streljali na egiptovsko stran. Incident se je dogodil na področju El Kantara. V Kairu javljajo, da je bilo sedem civilistov ranjenih.

Izraelski vojaški predstavnik pa je trdil, da je samo eno izraelsko letalo letelo nad zasedenim Sinajskim polotokom in da so Egipčani streljali s topovi nanj. Izraelci so odgovorili z lahkim orožjem čez prekop. Izraelsko sporočilo trdi, da so Egipčani trikrat prekršili ustavitev ognja, ki so ga odredili opazovalci OZN. En izraelski vojak je bil laže ranjen.

Izraelske oblasti so izročile včeraj ZAR 348 egiptovskih državljanov, ki so skoraj vsi bivši upravni uradniki na področju Gaze. Pripeljali so jih s čolnom na zahodni breg Sueškega prekopa v bližini Kantare.

Pobratenje in sodelovanje

BEOGRAD, 12. — Delegacije mest Ljubljane, Kranja, Novega Sada, Sarajeva in Skopja skupno z zastopnikom stalne konference mest Jugoslavije je odpotovala danes v Pariz, kjer bo sodelovala na 6. kongresu svetovne federacije pobratenih narodov. Delegacijo vodi član zveznega izvršnega sveta inž. Marko Bulc svojstvu člana izvršnega komiteja svetovne federacije pobratenih narodov. Tema kongresa, ki se bo pričel jutri, je pobratenje in mednarodno sodelovanje v službi miru med narodi.

Osemsto mrtvih v Indiji zaradi strahovitih povodnji

Nad sto tisoč ljudi brez strehe - Ogromna škoda

NOVI DELHI, 12. — Nad 800 ljudi je zgubilo življenje, drugih 100 tisoč pa je ostalo brez strehe zaradi velikih povodnji, ki so te dni prizadele pet držav severne Indije zaradi velikih nalivov. Od 800 mrtvih jih je 500 zgubilo življenje, ker se je porušil jez v severnem delu države Utar Pradeš. Škoda, ki so jo povodnji povzročile pridelkom, se ceni na več kot 20 milijonov dolarjev.

Italijanski tihotapec obsojen v Splitu

SPLIT, 12. — Organi splitske carinarnice so kaznovali italijanskega turista Giovannija Tomizzija, ki so ga pred dnevi aretirali zaradi tihotapljenja blaga, s kaznijo 9.000 novih dinarjev in zaplembo avtomobila, s katerim je tihotapil razno tekstilno blago, industrijske izdelke in zlatnino. Tomizzi bo ostal v zaporu, dokler ne plača denarne kazni.

KAIRO, 12. — Člani odposlanstva OZN, ki so prišli v Kairo, da bi posredovali v sporu v Južni Arabiji, so odpotovali iz Kaira po petih dneh brezuspešnih poskusov. Sestali so se samo s predstavniki Flosy.

Gomulka (levo) v pogovoru z de Gaullom

Vreme včeraj: najvišja temperatura 19, najnižja 13.5, ob 19. uri 17; zračni tlak 1010.6 raste, vlaga 53 odst., veter 15 km severovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22.8 stopinje, padavine 6.1 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 13. septembra
Filip
Sonce vzide ob 5.40 in zatone ob 18.22. Dolžina dneva 12.42. Luna vzide ob 16.19 in zatone ob 0.00.
Jutri, ČETRTEK, 14. septembra
Jelenko

PO ODLOČNEM NASTOPU SINDIKATOV IN ŠTEVILNIH POSREDOVANJIH

Vodstvo podjetja «Lucky Shoe» je moralo preklicati najavljene odpuste delavcev

Danes dopoldne sestanek med delavskimi predstavniki in vodstvom podjetja za odstranitev nevzdržnih razmer v tovarni

Predsednik družbe «Lucky Shoe» McCamm, ki ima svoje obrate v starem pristanišču, kjer je zaposlenih okrog 700 uslužbencev, je sporočil županu inž. Spacciniju, da je družba sklenila preklicati napovedane odpuste. Kot smo že pisali, je družba prejšnji teden poslala vsem uslužbencem odpovedno pismo in zagrozila, da bo zaprla tovarno. Razumijivo je torej, da so se predvsem sindikalne organizacije tej grožnji uprle in začele obširno akcijo s posredovanji pri vseh pristojnih oblasteh, da se prepreči zapora podjetja in da se ohrani delo 700 delavcem. V tem smislu je posredoval pri družbi tudi tržaški župan inž. Spaccini.

S preklicem odpustov seveda še niso rešena vprašanja v podjetju, zlasti pa ne odnosi med uslužbenci in podjetjem, ki bodo morali biti rešeni v neposrednem dogovoru s sindikalnimi organizacijami.

Včeraj dopoldne je deželni odbornik za delo Dal Mas sprejel sindikalne predstavnike CGIL, Delavske zbornice in CISL, ki so mu predočili resen položaj, ki je nastal v podjetju «Lucky Shoe» zaradi sklepa podjetja, da odpusti vse uslužbence. Odbornik Dal Mas je sindikalnim predstavnikom zagotovil, da bo takoj posredoval pri ravnateljstvu podjetja in pri pristojnih organih, ki so poklicani, da rešujejo delovne spore, v smislu, da se prepreči odpust uslužbencev in da se takoj začno pogajanja med delavskimi predstavniki in zastopniki podjetja.

Sinoči smo zvedeli, da je urad za delo sklical za danes ob 9.30 sestanek med delavskimi predstavniki in zastopniki «Lucky Shoe». Sestanek bo seveda posvečen iskanju možnosti rešitve spora, ki izhaja izključno iz dosedanjih izredno slabih delovnih razmer v tem podjetju, v katerem so delodajalci vsa desetanja leta stalno izsiljevali uslužbence z grožnjo odpustov in prenehanjem obratovanja.

Sindikata industrije oblačil in obutve CGIL in Delavske zbornice sporočata, da so se njuni predstavniki včeraj sestali s pristojnimi oblastmi v okviru akcije, da se reši vprašanje podjetja «Lucky Shoe». Najprej so se sestali s predstavniki deželnega odbornišva za delo, nato pa s predsednikom pokrajinske uprave dr. Savono. Sindikalisti so obrazložili sedanji spor, ki je nastal med uslužbenci in ravnateljstvom podjetja ter svoje stališče v zvezi s sporom. Hkrati pa so izrazili svojo zaskrbljenost spričo hude odločitve ravnateljstva podjetja, da zapre obrate in odpusti vse uslužbence.

Sporočilo dveh sindikalnih organizacij pravi, da sta tako pokrajinski predsednik kot predstavniki deželnega odborništva zagotovila svojo popolno podporo prizadevanju sindikalnih organizacij, ki stremijo za tem, da se ohrani delo vsem uslužbencem, ki so jim že sporočili odpust, ter da se pravično reši vsa doslej nerešena sindikalna vprašanja.

Vodja komunistične svetovalske skupine v tržaškem občinskem svetu inž. Cuffaro je poslal županu pismo, v katerem ga opozarja na resne sklepe, ki jih je sprejelo ravnateljstvo «Lucky Shoe», ki je zagrozilo, da bo zaprlo svoje obrate in odpustilo vse uslužbence, ko so bila v teku neposredna pogajanja z delavskimi predstavniki. Inž. Cuffaro nadalje ugotavlja, da je družba «Lucky Shoe» (ameriška družba), ki je doslej dobila precejšnjo podporo od krajevnih in vladnih ustanov, vedno ravnala tako, kot da bi bila v kaki koloniji, ter da si lahko privošči kršitev zakonov o delavskih odnosih v Italiji. Družba ne spoštuje v celoti delovnih pogodb ter odreka svojim uslužbencem najosnovnejše sindikalne pravice, kakor se tudi ne zanima za njihovo osebno dostojanstvo, zdravje in varnost na delu. Delovni pogoji v tem podjetju, pravi svetovalec, so bili stalno predmet obsodbe uslužbencev in sindikalnih organizacij, ter so povzročili med prebivalstvom globok vtis.

Inž. Cuffaro nadalje ugotavlja, da medtem ko socialni zavarovalni zavodi strogo kaznujejo z globami mala in srednja podjetja, če pravočasno ne plačajo svojih obveznosti, se je družba «Lucky Shoe» doslej lahko izognila tem obveznostim, ne da bi utrpela kakršne koli posledice ter je zavrnila vsako zahtevo omenjenih zavodov z grožnjami o odpustih. Sedanji sklepi ravnateljstva podjetja pa so nedvomno povezani s temi «navadami», s tem položajem, ki so ga pristojne oblasti dolgo časa dovoljevale. Svetovalec dalje pravi, da mora kakršno koli posredovanje v korist uslužbencev vsebovati tudi obsodbo položaja, ki ga je družba ustvarila v podjetju, ter mora stremeti za tem, da se utrdi enoten nastop delavcev proti nameram in izsiljevanju delodajalcev. Inž. Cuffaro nato nadaljuje, da je posredovanje župana v tem sporu sicer nujno, da pa je bilo doslej preveč mlačno. Župan, pravi svetovalec, doslej ni obsodil samovolje v upravljanju tega podjetja in hude razmere, v katerih morajo delati delavci ter da je župan pri svojem posredovanju izključil iz razgovorov dve od treh sindikalnih organizacij, ki delujeta v podjetju. Ob koncu svojega pisma svetovalec vprašuje župana, ali namerava spremeniti to svoje stališče in ponovno posredovati z obsodbo stališča delodajalca, kot to narekujeta sedanje resno stanje v podjetju in velika škoda, ki jo imajo uslužbenci.

Delegacija trg. zbornice na velesejem v Brno

Na mednarodni velesejem v Brnu je včeraj odpotovala delegacija tržaške trgovinske zbornice, ki jo vodi predsednik Caidassi in v kateri sta glavni tajnik Steinbach ter šef urada za zunanjo trgovino Maurel. Skupno z delegacijo so odpotovali tudi nekateri predstavniki ekonomskih krogov. V petek ali soboto pa bosta odpotovala v Brno tudi deželni odbornik Marpillero ter ravnatelj tržaške hranilnice in posojilnice Delise. Delegacija trgovinske zbornice si bo ogledala med drugim tudi metalurški obrat v Moravski Ostravi, ob priliki velesejma pa se bo razgovarjala s predstavniki Čehofrahta in češkoslovaške trgovinske zbornice o trgovskih izmenjavah med ČSSR in našo deželo, v ponedeljek pa se bodo razgovarjali z madžarskimi predstavniki glede možnosti povečanja prometa Madžarske skozi Trst.

Vladni komisar dr. Cappellini je včeraj sprejel na poslovilnem obisku dr. Alessandra Vitellija Casella, ki zapušča mesto ravnatelja pokrajinskega urada pri deželni upravi za krajevne ustanove v Trstu. Dr. Vitelli Casella je bil imenovan za podprefekta inšpektorja pri prefekturi v Forlì.

ODKRITO TIHOTAPLJENJE MESA S TOVORNJAKI TIR SKOZI FERNETIČE

Namesto na milansko carinarnico je šlo meso v skladišča tihotapcev

Tihotapci so potem opremili spremne listine s ponarejenimi žigi milanske carinarnice - Pri drugi pošiljki se je zataknilo

Tržaški in milanski finančni organi preiskujejo že en mesec zelo zapleteno zadevo v zvezi z domnevnim tihotapljenjem v Italijo večjih količin mesa iz Jugoslavije.

Pozornost finančnih organov je pritegnilo dejstvo, da je pred mesecem dni prispelo na obmejni blok pri Fernetičih 6 tovornjakov hladilnikov, ki so prevažali meso zaklane živine iz Novega Sada v Milan. Po predpisih so zdravstveni organi opravili pregled mesa ter so zasumili, da je bilo v tovornjaku v resnici več blaga, kot ga je bilo prijavljenega v spremnih listinah. Zato je tržaška carina obvestila milansko, naj točneje pregleda količino blaga v trenutku, ko bo prejemnik dvignil blago iz carinarnice.

To opozorilo pa je bilo zaman, ker na milansko carinarnico ni prišel nobeden izmed omenjenih tovornjakov. Zato so finančni organi začeli sumiti, da so tovornjaki na poti iz Trsta v Milan zavili v neki do sedaj še neznan kraj, kjer so tihotapci spravili blago v skrito skladišče ter opremili spremne listine mednarodnih prevozov TIR s ponarejenimi žigi milanske carinarnice. S temi dokumenti so se potem jugoslovanski šoferji lahko vrnili v domovino.

Finančna uprava je seveda postala bolj budna ter je počakala na prihod drugih hladilnikov iz Jugoslavije. Pred dnevi sta res prispela dva tovornjaka, ki sta se po običajnem pregledu napotila proti Milanu. Zdi pa se, da so tihotapci zavohali, da nekaj ni v redu ter sta zato tovornjaka prišla po vseh predpisih na milansko carinarnico. Toda v tamkajšnjem uradu se ni javil nihče, da bi dvignil naročeno blago. Pripomniti je še treba, da v primeru prevozov TIR ni na listinah naslova prejemnika. Finančne oblasti so začasno zadržale tovor in če se v kratkem ne bo pojavil naročnik, bodo zaplenile blago. Šele takrat bodo dovolile šoferjema, da se lahko vrneta v domovino.

Podaljšana razstava bronastih kipcev v Sesljanu

«Razstava sodobnih italijanskih bronastih kipcev», ki jo je uredila sesljanska Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova na svojem sedežu v Sesljanu v sodelovanju z umetnostno galerijo «Piazza di Spagna» v Rimu, je zbudila širok odmev v deželnih umetniških krogih. Kritiki vseh pomembnih deželnih listov so soglasno poudarili umetniško vrednost razstavljenih del, ki jasno izpričujejo visoko umetniško stopnjo italijanskih kiparjev, ki so zastopani na razstavi.

V prvih dveh tednih si je razstavo ogledalo veliko število ljubiteljev umetnosti. Prav zaradi tolikšnega zanimanja, je sesljanska Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova sklenila razstavo, ki bi se morala zaključiti 12. t.m., podaljšati do 24. sept. Tako bo razstava, ki se bo iz Sesljana preselila v Milan in nato na Florido, odprta za javnost še nekaj dni vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 20. ure.

NA JESENSKEM ZAGREBŠKEM VELESEJMU

Uspešen prikaz turističnih privlačnosti v naši deželi

Dr. Aldo Terpin poudaril velike kvalitetne spremembe v jugoslovanskem turizmu na področju naše dežele

Na jesenskem zagrebškem velesejmu so turistične organizacije iz naše dežele pripravile razstavo turističnih privlačnosti iz tržaške, goriške in videmske pokrajine. Poleg same razstave v turističnem paviljonu, v katerem je bila tudi posebna tiskovna konferenca, o kateri smo poročali v nedeljski številki našega dnevnika, je prve tri dni velesejma krožil po Zagrebu turistični avtobus iz naše dežele ter dajal informacije domačinom, ki so se zanimali za možnosti turističnih potovanj in bivanja na področju Furlanije - Julijske krajine. V avtobusu je študentka zagrebške univerze posredovala informacije in delila prospekte potencialnim klientom naših turističnih zmogljivosti. Največ so se Zagrebčani zanimali za naše plaže, in to kljub temu, da razpolaga Jugoslavija s prelepimi obmorskimi letovišči, kamor zopet radi zahajajo Italijani in tudi prebivalci iz naše dežele, pa čeprav tudi pri nas ne manjka podobnih privlačnosti.

Na tiskovni konferenci se je po glavnem poročilu predsednika goriške pokrajine turistične ustanove Del Bena razvila živahna razprava, v katero so posegli časnikarji in turistični operaterji iz sosednje republike, ter organizacij. Poleg g. Del Bena, ki je imel glavno poročí, so bili na konferenci prisotni tudi predsednik tržaške turistične ustanove dr. Aldo Terpin, njegov kolega iz Vidma Barbina, predsednik tržaške turistične in letoviščarske ustanove dr. Di Giacomo, in drugi. Razprava se je dotaknila številnih problemov, ki zadevajo razvoj turizma na tej in na oni strani meje, kakor tudi vzajemno sodelovanje italijanskih in jugoslovanskih turističnih organizacij na področjih, kjer je ta dejavnost najbolj razgibana, in to predvsem na Jadranu. V ospredje so stopila zlasti vprašanja sodelovanja med turističnimi in potovalnimi uradi z obeh področij, dalje vprašanja hotelskega in gostinskega osebja, vprašanja olmejnih prehodov itd. Videmski strokovnjak dr. Barbina je naglasil pomen posebne zvrsti turističnega prometa ob italijansko-jugoslovanski meji, namreč «nakupovalnega turizma», ki ima na tem področju čedalje večji gospodarski pomen

V zvezi z razvojem jugoslovanskega turizma v Italiji je dr. Terpin poudaril, da je ta turizem v zadnjem poldrugem letu doživel veliko spremembo. Pred tem časom so namreč povprečni turisti iz Jugoslavije le redkokdaj prenočevali v italijanskih hotelih prve kategorije, saj so to najčešče delali uradni predstavniki, trgovski posredniki in poslovni ljudje, medtem ko se v zadnjem času čedalje bolj veča število jugoslovanskih turistov, ki se ustavljajo v boljših hotelih in to še posebej na področju naše dežele. Tako je med letošnjo poletno sezono večje število turistov iz sosednje republike prvič letovalo tudi na deželnih plažah, v Gradežu in v drugih obmorskih letoviščih našega področja.

Po tiskovni konferenci, katere sta se za tržaško pokrajinsko turistično organizacijo udeležila tudi ravnatelj dr. Apollonio in dr. Quittan, so se časnikarji in turistični delavci udeležili kocktaila, ki so ga priredili v turističnem paviljonu, nato pa se sprejema ob dnevu Italije v italijanskem paviljonu. V večernih urah pa je bila skupna večerja v nekem gradu v bližini Jastrebarskega ob avtomobilski cesti, ki pelje iz Zagreba na Reko.

Delo deželnih komisij

Tretja deželna komisija za javno vzgojo, socialno skrbstvo, zdravstvo in higieno je včeraj z večino glasov odobrila zakonski osnutek glede sprememb deželnega zakona o gradnji šolskih poslopij. Glasovanja so se vzdržali komunistični člani komisije. Seje se je udeležil tudi deželni odbornik za javno vzgojo Giust.

Peta komisija za javna dela, urbanistiko in turizem je nadaljevala z razpravo o zakonskem osnutku glede izgradnje ljudskih stanovanj. Komisija bo nadaljevala s svojim delom danes dopoldne.

Včeraj popoldne pa se je sestala komisija za kmetijstvo, ki je razpravljala o zakonskem osnutku za razvoj žlahtnih kultur. Seji je prisostvoval odbornik za kmetijstvo Comelli, diskusije pa so se udeležili svetovalci Rinaldo, Boschi, Cogo, Chieu, Del Gobbo, Moschioni in Šiškovič. Komisija se bo ponovno sestala danes dopoldne.

Hudo ranjen lambretist zaradi trčenja v avto

Blizu stavbe št. 46 v Ul. Molino a Vento se je sinoči ob 19. uri pripetila huda prometna nesreča. 17-letni Mario Damiani iz Ul. Matteotti 9 se je navzdol po strmi ulici peljal na lambretti TS 33540, blizu omenjene stavbe pa je z vso silo treščil v zadnji del fiata 600 TS 86004. Šofer avtomobila, 40-letni Mario Balsini iz Ul. Revoltella 41, se je namreč pred njim ustavil, ker je mislil parkirati vozilo. Zdi se, da se Damiani ni zavedel ovire in je v zadnjem trenutku zavrl lambreto. Po trčenju pa ga je zaneslo na skrajni levi rob ceste, kjer je hudo ranjen obležal.

Ponesrečenca so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico ter ga s pridržano prognozo sprejeli na nevrokirurški oddelek zaradi hudih ran in udarcev po glavi ter predsmrtne nezavesti.

Štirje ranjeni v avtu v nesreči pri Miljah

Štiri ranjene osebe je obračun prometne nesreče, ki se je pripetila včeraj popoldne na pokrajinski cesti pri Farnejih blizu mosta San Clement. Proti Miljam je 22-letni Fabio Germani iz Ul. Colarich 27 v Miljah vozil avto TS 61644, v katerem so se peljali tudi 26-letni Luciano Gori iz Ul. Bernardis 8 v Miljah, 26-letni Gianni Postogna iz Milj, Zindis 9 in 23-letni Alberto Urbans iz Ul. Puccini 14. Na nekem ovinku pa je prišlo do trčenja z avtom TS 70220, ki ga je nasproti privozil 35-letni Silvano Perissutti od Oreha 21. Pri nesreči so se ranili vsi štirje potniki v prvem avtu. Prepeljali so jih v bolnišnico, kjer so Urbansu in Germaniju dali prvo pomoč, Gorija so sprejeli na pljučno kirurški oddelek, kjer se bo moral zdraviti 30 dni zaradi zlomov reber in desne ključnice ter več poškodb po prsih in udih. Postogna pa se bo moral na stomatološkem oddelku zdraviti 8 dni.

Jugoslovanski čoln zasačil tihotapce cigaret

Jugoslovanske policijske oblasti so prijavile sodniku za prekrške Tržačane Tullia Vascotta, Carla Manteja in Bartola Beranija zaradi kršitve carinskih predpisov. Motorni čoln jugoslovanske vojne mornarice je namreč v nedeljo zvečer zasačil trojico, ko je na odprtem morju med Piranom in Savudrijo z motorne ladjice raztovarjala na hiter motorni čoln 50.000 zavojčkov cigaret, ki so jih nameravali pretihotapiti v Italijo.

Motorna ladja «Salvatore» je 9. septembra redno vkrcala tovor cigaret v koprskem pristanišču in imela ustrezni carinski dokument. Kasneje je ladja spremenila predvideno smer in v nedeljo je sredi morja prišlo do pretovarjanja. Policijske oblasti so ladjo «Salvatore» in tovor cigaret zaplenile.

Srečanje z madžarskimi pesniki in pisatelji

Danes ob 18.30 bo na sedežu Centra za kulturne stike z inozemstvom v Ul. Torrebianca 13 kratko srečanje z delegacijo madžarskih pesnikov in pisateljev, ki so se udeležili srečanja «Mitteleuropa» v Gorici, z izmenjavo misli o modernem pripovedništvu. K udeležbi so vabljeni vsi prijatelji madžarske literature.

VANDALIZEM TIPIČNE FAŠISTIČNE ŠOLE

17-letni prenapetež oskrunil partizanski spomenik pri Domju

Po svojem podvigu je v stranišču bližnjega bara pomazal stene s kljukastimi križi in z napisi «Dux» - Prijavili so ga sodišču

Sedemnajstletni prenatepež M. M. je v nedeljo zvečer oskrunil in vandalsko poškodoval spomenik padlim partizanom pri Domju, izrul železno ograjo, razbil marmornato vazo ter raztrosil cvetje. Vandalskega početja mladega dijaka pa s tem še ni bilo konec. Odšel je nato v bližnji bar Danilo v Ul. Rosandra št. 153 ter na stranišču razbil zrcalo, verigo wc, luč in držaj toaletnega papirja ter pomazal nato stene z napisi «dux» in kljukastimi križi.

Mladenič je po svojem vandalskem početju izginil iz bara, in čeprav so za njim stekli lastnik in nekateri gosti, ga niso mogli prijeti. Dogodek je pri Domju in v Dolini sprožil val ogorčenja med prebivalstvom, ki je obsodilo mladeničevo nezaslišano početje. Bili so obveščeni karabinjerji, ki so mladeniča na podlagi točnega opisa že nekaj ur potem prijeli. Prenapetež je svoje početje priznal, zato so ga prijavili sodišču zaradi žalitve spomina padlih in povzročitve škode.

Očitno gre za mladeniča, ki izhaja iz tržaških fašističnih krogov, v katerih so mu napolnili glavo s fašistično miselnostjo in ga tudi spodbudili k vandalskemu početju, ki ga danes obsoja vsaka zdrava pamet. Primerno stroga kazen bo mladeniču morda kaj zalegla, učinvitejši pa bi bili ukrepi, ki bi razpršili fašistična gnezda, v katerih se taki mlečnozobci vzgajajo v sovraštvu in nasilstvu.

Jesenski izlet openskih partizanov

Sinoči je bil na Opčinah sestanek odbora bivših partizanov, ki so sklenili, da bo letošnji jesenski partizanski izlet 23. in 24. septembra na Dolenjsko in v Belo krajino. Podrobnosti o tem izletu bomo objavili jutri.

NA PODLAGI DVEH DEŽELNIH ZAKONOV

Prispevki deželne uprave za gradnjo ljudskih stanovanj

V okviru prvega zakona gre za gradnjo 1111 stanovanj v vrednosti pet milijard 261 milijonov lir, v okviru drugega zakona pa je predvidena zgraditev 826 stanovanj

Na podlagi zakona štev. 12 z dne 22. julija 1965, je deželna uprava pooblaščena, da dodeljuje občinam in avtonomnim zavodom za ljudska stanovanja prispevke na naloženi kapital, in sicer do skupne vsote 800 milijonov lir in do najvišje mere 60 odst. prispevka na stroške za gradnjo stanovanj. Za izgradnjo ljudskih stanovanj s prispevki dežele na podlagi omenjenega zakona so zainteresirane na Tržaškem tri občine za skupno 240 stanovanj, v goriški pokrajini 19 občin za 430 stanovanj, v videmski pokrajini pa 30 občin za skupno 441 stanovanj. Skupno gre torej za 1111 stanovanj v vrednosti pet milijard in 261 milijonov lir. Prispevke na podlagi omenjenega zakona dodeljujejo za gradnjo stanovanj, ki so namenjene osebam, ki prebivajo v nepriermernih in ogroženih stavbah, ali pa v stavbah, ki jih morajo porušiti zaradi regulacijskih načrtov ali raznih javnih del. Prispevek dodeli dežela v treh obrokih, in sicer 50 odst. prispevka ko je stavba pokrita, 40 odst., ko je zgradba dokončana, 10 odst. pa ob predložitvi zaključnega obračuna in kolavdacije.

Glede višine deželnega prispevka, je treba pripomniti, da gre za izreden zakonski ukrep, kajti niti država ni nikoli dodelila prispevka v taki višini.

Vsa dela za izgradnjo stanovanj v okviru omenjenega zakona so že v teku, v mnogih primerih pa so gradnje skoraj že končali in bodo stavbe v kratkem pokrili, tako da bodo lahko dodelili že prvi obrok prispevka.

Na podlagi zakona štev. 26 od 16. novembra 1965 je deželna uprava pooblaščena, da krajevnim ustanovam in javnim ustanovam dodeljuje letne prispevke za 35 let na najeta posojila, in sicer do 6 odst. na posojilo, za gradnjo ljudskih stanovanj za revne družine, za katere niso predvidene druge oblike prispevkov. Ta zakonski ukrep je povezan z ukrepi v vsedržavnem merilu, toda prispevek dežele je tudi v tem primeru večji kot na podlagi državnega zakona, ki določa prispevek v višini 4 odst. Do sedaj je prispelo prošenj za prispevek na podlagi omenjenega zakona za gradnjo 1800 stanovanj v vrednosti nad 10 milijard lir. Pristojni organi so izdelali načrt, ki predvideva izgradnjo najmanj 826 ljudskih stanovanj za štiri milijarde 579 milijonov lir, in sicer IACP na Tržaškem 1.199,000.000, za dalmatinske begunce pa 75.720.000 lir, na Goriškem pa 871 milijonov in 200.000 lir.

Zapora javnih lokalov zaradi kršitve predpisov

Tržaška kvestura je včeraj odredila zaprtje sledečih javnih lokalov zaradi kršitve raznih odredb javne varnosti. Za nedoločen čas je odredila zaprtje gostilne v Androni Santa Tecla 4, katere lastnica je Amalia Cleva por. Bosich. Clevova je prekršila zakon, ker jo je v gostilni protizakonito zastopal Romano Cigliani, ki je podaljšal urnik gostilne, določen do 24. ure, do treh zjutraj.

Iz istega razloga je kvestura odredila zaprtje za 5 dni gostilne v Ul. Trento 15, katere lastnik je Mario Stopar. Lastnik je že večkrat prekršil zakon, ker je podaljšal urnik.

Za pet dni bo zaprta gostilna Enea Pretija v Ul. Udine 47, ker so agenti javne varnosti zasačili lastnika, da je protizakonito prodajal superalkoholne pijače.

Za pet dni bo zaprta tudi gostilna v Ul. Foschiatti 3 Guida Dussija, ki ga zakonito zastopa Iolanda Clai por. Cinich. Claiovo so zasačili, da je dala pijačo pijani osebi, kar je prepovedano. Nadalje je kvestura odredila zaprtje za pet dni bara s prodajo jedil v Ul. Montorsino 7/a. Lastnico Rito Esposito por. Moscatelli so zasačili, da je protizakonito prodajala superalkoholne pijače.

Vladni komisar prefekt dr. Cappellini je včeraj sprejel na vljudnostni obisk glavnega agenta vsedržavnega zavarovalnega zavoda INA za Trst dr. Oliviera Marzija.

ARETACIJA NEHVALEŽNEGA GOSTA

Ponoči okradel prijatelja ki mu je nudil prenočišče

Ukradeno blago je izročil znancu, ki ga je zastavil v mestni zastavljalnici

Predvčerajšnjim so agenti letečega oddelka aretirali in odpeljali v zapor 38-letnega šoferja Cesarina Padoveseja iz Portogruara, ki je v Trstu brez stalnega bivališča. Padovese se bo moral zagovarjati pred sodniki zaradi tatvine z obteževalnimi okoliščinami. Izkoristil je namreč gostoljubnost delovnega tovariša 28-letnega Emilla Cunje iz Ul. Scalinata 3 ter ga okradel.

Cunja je Padoveseja povabil na svoj dom, kjer ga je sprejel kot gosta in mu dal prenočišče. Tretjega septembra zjutraj se je Cunja zbudil in ugotovil, da je Padovese izginil. Zaradi tega se ni niti kdo vekaj začudil, večje pa je bilo njegovo presenečenje, ko je ugotovil, da je skupaj s Padovesejem izginil tudi daljnogled in več zlatih predmetov v skupni vrednosti 80.000 lir. Tatvino je Cunja prijavil na letečem oddelku policije

Tri dni kasneje je Cunja na Trgu Stare mitnice zagledal Padoveseja. Približal se mu je in nehvaležni prijatelj je spočetka v zadregi začel tajiti vsakršno krivdo, nato pa priznal, da je ukradel omenjene predmete in obenem obljubil, da jih bo vrnil. Prav nič prepričan, da bo Padovese izpolnil obljubo, je Cunja pohitel na kvesturo in policiste obvestil o srečanju. Ti so nekaj ur kasneje Padoveseja izsledili na Trgu Libertà ter ga odpeljali na kvesturo. Tat je po dolgem obotavljanju priznal in povedal, da je ukradene predmete izročil 39-letnemu Giovanniju Gherdovichu iz Ul. Martiri della Libertà 13 ter mu naročil, naj jih zastavi v zastavljalnici. Gherdovich je naročilo izpolnil. Ukradene predmete je zastavil za 19.000 lir, si nato pridržal 1000 lir in police zastavljalnice. Policisti so prijeli še Cherdovicha, zaplenili predmete in jih vrnili Cunji. Poleg Padoveseja so sodišču prijavili tudi Gherdovicha zaradi sprejemanja ukradenega blaga.

ZAKLJUČNI DNEVI VPISOVANJA V SLOVENSKI DIJAŠKI DOM V TRSTU

Po oglasih v mesecu avgustu t.l. je predvideno vpisovanje v imenovani zavod v Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11 (avtobus štev. 25, 26) še ves mesec september. Ker pa je ostalo le še nekaj razpoložljivih mest za notranje gojence, prosimo, da se starši čimprej odločijo vpisati svoje otroke v Dijaški dom, da ne bo zaradi popolne zasedbe prepozno. Zunanje gojence, to je take, ki po popoldanskih učnih urah odhajajo domov, vpisujemo do 1. oktobra od 9. do 13. ure. Starši, ne oziajte se na zlohotno pisanje «Katoliškega glasa» ali drugih podobnih časopisov in revij! Dijaški dom skrbi za to, da bodo vaši otroci razumeli dolžnosti, ki jih imajo do vas, do šole in do družbe, in vzgaja otroke za poštene in delavne člane človeške družbe.

RAVNATELJSTVO

Gledališča

Noschese v Verdiju

Od jutri do 24. t.m. bo gostoval v gledališču Verdi Alighiero Noschese z glasbeno komedijo «La voce dei padroni». Predstave bodo vsak dan ob 21. uri, ob nedeljah pa ob 16. in ob 21. uri.

Besedilo komedije, v kateri nastopa znani posnemovalec Noschese v več kot 100 osebah, sta napisala Castaldo in Faele, izvirno glasbo pa Bruno Canfora, koreografijo je oskrbela Gisa Gaert, scene Gianni Polidori, kostume pa Maria De Matteis in Elio Costanzi. Poleg Noscheseja nastopajo še solisti baletnega zbora. Režija Garinei in Giovannini. Dirigent orkestra Franco Riva.

Pri blagajni gledališča Verdi se nadaljuje prodaja vstopnic za prve tri predstave, ki so na programu jutri, v petek in v soboto ob 21. uri.

Šolske vesti

Ravnateljstvo državne srednje šole «Fran Levstik» na Proseku obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto vsak dan od 9. do 12. ure. Vpisovanje se zaključi 25. septembra.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole «Simon Gregorčič» v Dolini, obvešča da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto vsak dan od 9. do 13. ure. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnó zrelostni izpiti — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1966-1967 dne 14. septembra 1967 ob 8.30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

* * *

Na znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi razrede klasične gimnazije in liceja, je vpisovanje za šolsko leto 1967-68 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella 13-1. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Vpisovanje za šolsko leto 1967-68 v Državni trgovski tehnični zavod **«Ziga Zois» s slovenskim učnim jezikom, Trst, Vrdelska cesta 13-1** je vsak dan od 10. do 12. ure.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Rojan, Ulica Montorsino 8, obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto dnevno od 9. do 12. ure do 25. septembra.

* * *

Ravnateljstvo državne srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Trstu, Ul. Caravaggio 4, obvešča, da je vpisovanje za prihodnje šolsko leto vsak dan od 9. do 12. ure. Vpisovanje se zaključi 25. septembra 1967.

* * *

Vpisovanje na slovensko učiteljišče v Trstu bo do 25. septembra.

Maturitetni popravni izpiti pa se pričnejo 14. septembra.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. T. Vecellio 24; Sarravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Crevato, Ul. Roma 15; INAM Al Cammello, Drevored XX. Settembre 4; Alla Maddalena, Ul. dell'Istria 43; dr. Codermatz, Ul. Tor S. Piero 2.

Poletne prireditve

Miramarski park. Predstave «Luči in zvoki». Danes ob 21. uri «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini, ob 22. uri «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.
Avtobus «M» z zvezo v Barkovljah s tramvajem št. «6».

Kino

Nazionale 16.00 «I cannoni di Navarone» Technicolor. Irene Papas, Gregory Peck, Raf Vallone, Anthony Quinn.
Excelsior 16.00 «Matchless» Technicolor. Režija Alberto Lattuada. Ira Fuerstenberg. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 15.30 «Da uomo a uomo» Technicolor. Western. Lee Van Cleef, John Philip Law. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Eden 16.00 «Fai in fretta ad uccidermi... ho freddo» Technicolor. Monica Viti, Jean Sorel.
Grattacielo 16.00 «Una donna sposata» Črnobeli film. Philip Leroy. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16.30 «Il sigillo di Pechino» Technicolor. Robert Stack, Elke Sommer, Nancy Kwan, Rudy Palmer.
Alabarda 16.30 «E divenne il più spietato bandito del Sud» Technicolor. Peter Lee Lavrence, Gloria Willand.
Filodrammatico 16.30 «Io l'amore» — Technicolor, Brigitte Bardot. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Moderno 16.30 «Sciarada per 4 spie» Technicolor, Lino Ventura, Marilù Tolo, Jean Servais.
Cristallo 16.00 «Fantasia» — Risanice Walta Disneya, Technicolor.
Capitol 16.30 «Avventurieri per una rivolta» Technicolor. Friedrich Staford.
Garibaldi Danes počitek. Jutri ob 16.30 «Avventurieri per una rivolta».
Aurora 16.30 «Il bello, il brutto, il cretino» Technicolor. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.
Astoria 16.00 «Anche gli eroi piangono» William Holden, Deborah Kerr.
Impero 16.30 «La signora omicidi» Technicolor. Zabaven film.
Astra 16.30 «Il paese delle meraviglie» Stan Laurel, Oliver Hardy.
Vittorio Veneto 16.15 «Cammina, non correre» Technicolor. Cary Grant, Egar Samanta.
Ideale 16.30 «Operazione Goldman» Technicolor. Anthony Eisley, Barry Anisis.
Abbazia 16.00 «La legge del più forte» Technicolor. Glenn Ford, Shirley McLaine. Western.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

12. septembra 1967 se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 7 oseb.

UMRLI SO: 62-letni Francesco Facchini, 83-letni Giovanni Coceani, 40-letna Laura Serravalle por. Benvegnu, 82-letni Luigi Di Donato, 55-letna Anna Fasetto por. Nigli, 57-letna Augusta Visintin, Paolo Pisa, star en dan.

16.9.1967.
«ZAGORSKA SVATBA»
V STUBIŠKIH TOPLICAH
PRI ZAGREBU
SVATBENE SVEČANOSTI
HRVATSKEGA ZAGORJA
NARODNI OBIČAJI PRIKAZANI NA PROSTEM
16. 9. OD 15. URE DO ZORE 17. 9.
DRAGI GOSTJE, PRIČAKUJEMO VAS!

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes, 13. t. m. ob 19.30 Technicolor film:
FAHRENHEIT 451
Igrajo:
JULIE CHRISTIE, OSKAR WERNER in ANTON DIFFING

Kino na Opčinah
predvaja danes, 13. t. m. ob 18. uri barvni zelo zanimiv dokumentarni film:
PELO NEL MONDO
Režija MARCA VICARIA

ADEN BI MORAL V KRATKEM POSTATI NEODVISNA DRŽAVA

Razvoj dogodkov ne obeta miru

Lutkovna vlada ni odraz ljudstva - Angleži predlagajo pogajanja, vendar le s predstavniki enega osvobodilnega gibanja - Trenja med domačini

Dogajanja v Adenu so zadnje čase ponovno v ospredju. Pred časom je bil Aden nekaj tednov v ospredju zaradi spopadov med domačim arabskim ljudstvom in angleškimi oblastmi, odnosno njihovimi oboroženimi silami, ki se pripravljajo za odhod, ker bodo 9. januarja prihodnjega leta morale zapustiti deželo. V zadnjih dneh pa je prišlo do ostrih trenj in tudi do spopadov med samimi domačini, ki so po politični opredelitvi razcepljeni na dve struji, na dve fronti.

Ker se doba kolonialne, bolje povedano poverjeniške oblasti Angležev bliža koncu, je nujno potreben prehod oblasti in dolgo pričakovana pogajanja z osvobodilnim gibanjem Adena se že napovedujejo. Optimistično razpoloženi ljudje so zadovoljni, skeptično razpoloženi pa imajo dovolj razlogov za skrb, kaj vse se lahko zgodi na tem nemirnem arabskem jugu.

Razvoj dogajanj v Adenu je imel več preobratov. Zato je težko verjeti, da so napovedana pogajanja prišla le kot logična posledica razvoja, ne pa tudi kot posledica drugih, rekli bi zunanjih okoliščin, med katerimi je prav sedanje stanje na Srednjem vzhodu, kot posledica spopada med Izraelom in sosednimi arabskimi deželami. Naj bo kakor koli, stanje v Južnoarabski zvezi se sedaj pojavlja v povsem novi obliki in te notranje razmere skuša London izkoristiti (kar je tudi razumljivo), deloma pa se to stanje odraža tudi v stališčih osvobodilnih gibanj same zveze.

Lutkovna vlada federacije, ki so jo umetno sestavili tamkajšnji konservativni fevdalci, je bila dolgo v krizi. Pravzaprav se je ohranila na oblasti le pod vojaško zaščito britanskih čet in se skušala vsiliti domačemu ljudstvu kot njegov zakonit predstavnik. Toda nepopularnost raznih šejkov in sultanov, pa tudi trenje med njimi samimi, vse to je kompromitiralo vlado in njene člane, hkrati pa je osvobodilno gibanje s svojo množičnostjo in organiziranostjo potrdilo, kdo je dejanski predstavnik ljudstva.

V takem razvoju dogodkov se je vlada južnoarabske zveze povsem razpadla. Razlogi? Med najvažnejšimi so vsekakor pogostni spori v sami zvezni vladi ter pojav častnikov na političnem torišču. Stalni spori, ki so na dnevnem redu zaradi ambicij ljudi, ki so na oblasti, da si zagotovijo prevladujoč položaj, so se razvili do zelo napetih odnosov. Najvažnejši razlog pa je v tem: osvobodilno gibanje je začelo po vrsti, kos za kosom prevzemati pod svojo kontrolo vse države, ki sestavljajo Južnoarabsko zvezo.

Ko se je vse to zapletlo in ko je zvezno vlado enostavno — kot je nekdo rekel — «odnesel veter», je britanski visoki komisar v Adenu Trevelyan ponudil pogajanja z «nacionalnimi silami», da bi sestavili trdno vlado, ki naj bi dejansko predstavljala vse. Predstavniki nacionalne osvobodilne fronte (NLF), ki jo vodi doslej bolj malo omenjan Katan Ašabi, so, posredno vsaj, to ponudbo sprejeli. Trevelyan je odšel v London, da bi dobil od britanskega zunanjega ministra Browna in od predsednika vlade Wilsona ustrezna navodila. In ko se je vrnil v Aden, je predstavnikom «nacionalnih sil» potrdil, da si britanska vlada želi, da bi sedli za mizo in se pogajali. Britanski visoki komisar je napravil celo več: voditelje NLF je celo osebno povabil na pogajanja.

Vse do tega trenutka so se razmere razvijale vsaj navidez normalno. Toda kmalu je postalo jasno, da bodo poziv za pogajanja sprejeli le predstavniki NFL, ne pa predstavniki drugega osvobodilnega gibanja, katerega vpliv in moč sta večja od vpliva in moči NrL.

To je osvobodilno gibanje FLOSY (fronta za osvoboditev zasedenega Južnega Jemena). Na čelu te osvobodilne organizacije sta Abdulah Asnag, bivši voditelj adenskih sindikatov in socialistične stranke Adena, ter Abdul Kavi Makavi, bivši predsednik lokalne vlade Adena, sicer pa posloven človek in politik. Oba in ves njun štab sta v Jemenu, od koder uspešno vodita operacije svojih oborožnih sil v deželi.

Med tema dvema uporniškima gibanjema je v zadnjih mesecih prišlo do hujšega trenja, v zadnjih dneh celo do majhnih spopadov, njuni programi pa se v precejšnji meri razlikujejo. Po trditvah britanskih oblasti je osvobodilno gibanje FLOSY naklonjeno Kairu in v stalnih stikih z revolucionarnimi silami arabskega sveta, NLF pa je po angleških trditvah «bolj samostojno v sklepih», kar bi mogli z drugimi besedami označiti, da je to gibanje bolj podložno vplivu celo Saudove Arabije, kar z drugimi besedami pomeni, da je to gibanje pripravljeno na vsakršen kompromis. Kar pa zadeva konkretne nastope, je to gibanje bolj ekstremistično in aktivno, posebno kar zadeva atentate, sabotaže itd.

Gibanje FLOSY je zahtevalo in zahteva politično rešitev na širši arabski in tudi mednarodni osnovi. Zato njegovi voditelji odklanjajo neposredna pogajanja z Britanci in zahtevajo, da naj se pogajanja vodijo s posredovanjem komisije OZN, ki se že dolgo ukvarja s problemom Adena. Ta komisija je v zadnjem času v Kairu, od koder skuša posredovati.

Zaradi razcepljenosti v silah arabskega sveta v Adenu in v Južnoarabski zvezi se logično pojavlja strah, ali bi ne moglo priti do tega, da bi se eno gibanje pogajalo, drugo pa bi nadaljevalo z odporom, kar bi se nujno spremenilo v medsebojni oboroženi spor, v državljansko vojno, katere simptome smo zasledili prav te dni, da bi torej zgodovina Adena prav sedaj, v kritičnem času, obogatela za še eno, tokrat še bolj krvavo poglavje.

Kako preprečiti to? Če se ne pojavi neko posrečeno posredovanje, je oboroženi spopad med obema osvobodilnima gibanjema skoraj nujen. Medsebojne obtožbe voditeljev obeh gibanj so zelo ostre. Za NLF trdijo, da je pripravljeno stopiti v službo kolonialnih oblasti, gibanju FLOSY pa vodstvo NLF očita, da ne brani interesov domačega ljudstva, pač pa «tuje interese», to se pravi interese Kaira.

Po starih izkušnjah bo to trenje prav gotovo izkoristil nekdo od zunaj. Posebno bo to dobrodošlo Britancem, ker Britanci zahtevajo kot pogoj za pogajanja tudi sprejetje njihove vojaške navzočnosti kot nekakšne «zaščite reda in miru» v deželi. Poleg tega Britanci zahtevajo, da se zavarujejo britanski interesi na tem področju. Nadaljnja zahteva je, naj se osvobodilno **gibanje**, kar velja za obe fronti, odpove združenju z Jemenom in tesnejšim zvezam s Kairom. London torej hoče ustvariti takšno vlado, ki ne bo delala težav in ki bo neodvisnost sprejela le kot formalno ne pa resnično in dokončno prekinitev s kolonialno prestolnico, Londonom.

Tu bi, poleg angleških spletk mogle priti v bližnji bodočnosti v poštev tudi spletke kake še močnejše tuje sile, konkretno Washingtona, ki je v zadnjih letih pogosto skušal «nadomestiti London. Skratka, Južnoarabski zvezi se s tem v zvezi napovedujejo mnogo bolj burni dnevi, kot bi bilo želeti in pričakovati, seveda na škodo adenskega ljudstva, na škodo prebivalstva teh malih deželic in arabskega sveta nasploh.

B. M.

Hoki Tokuda je bila doslej neznana japonska pianistka. Odslej pa se bo njeno ime pogosto omenjalo. Ameriški pisatelj Henry Miller jo je izbral za svojo peto ženo. Čeprav jih ima Miller že 76 na plečih, ona pa le 32, je njen oče prepričan, da bosta srečna.

OB DVAJSETLETNICI SMRTI

A. Sirk in njegovo mesto v slovenski likovni umetnosti

Sobota, 13. 9. 1947., je bila nesrečen dan za naše slikarstvo na Tržaškem, ki je po dvajsetletnem mraku kulturnega zatiranja pričelo že bujneje kot pred tem pogajati svoje pestrobarvne cvetove: v Celju je umrl Albert Sirk. Tedaj nas je to še posebno močno pretreslo, ker se je v šestdesetem letu življenja zrušil pravi hrast, ki je pravkar dosegel višek svoje popolnosti kot prvi slovenski slikar morja.

Pred meseci smo v Sirkovem rojstnem kraju v Križu sicer videli zbirko portretov, ki so mu pripomogli do zgodnjega slovesa. V neizbrisnem spominu mi še lebdi portret v olju Karla Kocijančiča, kakršnega je Sirk razstavil, ko smo leta 1927. v Šolskem društvu pri Sv. Ivanu priredili s kiparjem Goršetom in Seškom poslednjo razstavo pod črnim režimom. Vendar pa morje, ob katerem je preživel skoro osem let, je bila Sirkova velika ljubezen.

Po begu v Jugoslavijo leta 1929. je pač moral iskati njegovo lepoto le ob dalmatinski obali. In tam, na otoku Murter in na Kornati je res dozorel v to, kar nam danes pomeni v slovenski likovnosti. Nacistični izgon iz Štajerske v Makedonijo pa je stopnjeval njegovo dozorevanje še v obilico folkloristično nastrojenih del.

Albert Sirk je bil človek brez zlobe in zavisti, z otroško čisto dušo, prežeto s poštenim hotenjem. In prav taka, kot je bil on, je tudi njegova umetnost: močna, jasna in nevsiljiva. Iz nje ne grabijo po gledalcu brezkrvne roke nenavadnih ali duševno zverižnih in posiljenih slikarskih domislekov. Po bistvu je bil v najboljši dobi bolj impresionistično usmerjen realist. Nikdar ni stremel za bežnimi, cenenimi učinki ali za dobičkarstvom, da bi zajel vrednost svojega dela le v podpis. Njegove slike so sad poštenega truda, ker iz njih res čutimo veti slano sapo in čujemo šum valov.

Sirk ni bežal pred strmo steno slikarskih tradicij. Podal se je na njih sled tudi iz zavesti, da smo tržaški Slovenci revni na istih in tako je izpolnil zgodovinske vrzeli slikarskega razvoja v primorskem zamejstvu, črpajoč svojo moč iz klenih sokov domačega obalnega krša in svežine morja. Velika je bila zato izguba za domačo umetnost, da je njegov copič omahnil prav v novem zaletu podajanja naše obale in v času, ko se je nameraval spet stalno vrniti med nas.

Milko Bambič

— —

Ingrid Bergman se vrača na oder

LOS ANGELES, 12. — Po polnih 21 letih se Ingrid Bergman vrača na odrske deske. Gre za njen nastop v zadnjem gledališkem delu O'Neilla «More Stately Mansions».

Sam avtor O'Neill — pravi švedska umetnica — je hotel, da bi igrala v enem izmed njegovih del, in sicer najprej v glavni vlogi nekega zelo znanega O'Neillovega dela.

Tedaj je bila Ingrid Bergman stara okoli 20 let. Toda prav v času, ko ji je O'Neill dal to ponudbo, je bila švedska umetnica močno zaposlena s filmom, na katerega jo je David Selznik zavezal «z železno pogodbo». Ingrid Bergman v zvezi s tem dobesedno pravi:

«O'Neill je hotel, da bi mu posvetila šest let, da bi igrala v nekem ciklu nekatere glavne ženske vloge v vseh njegovih delih. Toda nisem tedaj mogla pustiti filma niti za šest tednov, kaj šele za šest let. Bila sem, žal, prisiljena, odkloniti to ponudbo. Spominjam se, da je bil O'Neill tedaj zelo lep človek. Njegove oči so bile najgloblje in najbolj prodorne oči, kar sem jih kdaj koli videla.»

Zadnjič je Ingrid Bergman nastopila na ameriškem odru leta 1964 v delu Maxwella Andersona «Devica orleanska». Pozneje je njen odnos z italijanskim režiserjem Robertom Rossellinijem povzročil v puritanskem Hollywoodu pravi pravcati škandal in slovita švedska umetnica je zapustila Ameriko. Čas, ki marsikaj ozdravi, je tudi ta škandal zabrisal.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Augusto Gregoris v prostorih «Al Gambero»

Augusto Gregoris. To ime se prvič pojavlja v čarobnem svetu podob z razstavo akvarelov v znanem javnem lokalu «Al Gambero» v Videmski ulici, ki je služila za odskočno desko Babudru. S tem pa ni še rečeno, da se tako resnično povečuje tudi število tržaških ljubiteljev. Sicer pa so presenečenja vedno mogoča in Trstu bi bilo samo v čast, če bi se ponovila srečna naključje Anne Marije Robertson Moses, ameriške slikarke, kmetice, ki je s sedemdesetimi leti pričela slikati in umrla slavna v stoprvem letu starosti.

Je pa med njima ta razlika, da je Gregoris vzel v roke čopič potem ko je po štiridesetletnem delu v Trstu, kot mehanik in čevlar stopil v pokoj, a se je medtem vedno ukvarjal z dokaj nenavadno, duhovno usmerjeno dejavnostjo preučevanja okultnih ved.

S kakim uspehom, to nazorno pričata diplomi tržaškega astrološkega združenja.

Verjetno vse to pogojuje tudi njegovo slikarsko pot. Kajti množica razstavljenih pokrajin iz raznih delov Evrope, Afrike in Amerike je nastala v njegovi skromni delavnici, kot predelava vtisov iz filmov, televizije in tiska, pri čemer ga je pač vodila dobra zvezda prirojene umetniške občutljivosti. Med najuspelejša dela bi tu prišteli siroki razplet po veletoku Mississippi, ledenike nad Narvikom, brezov gaj z zameglenim mestom v ozadju, kripto gradu Lavale, Megalitični spomenik, mostovže palače Pezenes in pa sliko gorskega jezera Atorno pod goro Soravis.

Akvareli se vrste tesno drug ob drugem, niso pa vsi na enaki višini kot prej omenjeni listi. Če izločimo pomislek, da se je pri njih zasnovan Gregoris zgledoval po barvnih tiskih, mu vendarle moramo vriznati izredno podjetnost. Še mnogo bolj za veliko marljivost in ljubezen, s katero premaguje začetne težave te nelahke zvrsti slikanja kot izrazit samouk.

Milko Bambič

LETOŠNJI JESENSKI ZAGREBŠKI VELESEJEM PRIKAZUJE

Nagel tehnični razvoj Jugoslavije in težnja 56 držav po izmenjavi

Poleg zelo bogatega prikaza najnovejših izdelkov vseh industrijskih panog je tudi več specializiranih razstav - Vzporedno z velesejmom več strokovnih srečanj

(Od posebnega dopisnika)

Pretekli četrtek, 7. t.m., je predsednik republike Tito osebno odprl v Zagrebu letošnji mednarodni jesenski velesejem. Prvi zagrebški velesejem je bil pred 58 leti. Letošnji jesenski je, glede na to, da proslavlja 20-letnico v socialistični Jugoslaviji, jubilejni. Na letošnjem velesejmu so poleg splošnega mednarodnega vzorčnega velesejma še *16. teden usnja in obutve, razstava jugoslovanskega turizma in stalna razstava opreme za gostinstvo in trgovino.*

Na sejmu razstavlja 1215 jugoslovanskih in 4992 inozemskih podjetij iz 56 držav, med njimi vse članice gospodarsko najpomembnejših skupin Vzhoda in Zahoda — SEV, SET, EFTA — zatem iz Združenih držav Amerike, Kanade in 28 držav v razvoju. Na velesejmu prvič uradno razstavljajo Kongo-Kinšasa, Nepal in Ciper.

Letošnji zagrebški velesejem, po rekordnem številu razstavljavcev, daje po eni strani najpopolnejši pregled zmogljivosti jugoslovanskega gospodarstva in njegovih izvoznih možnosti, po drugi pa dokazuje veliko zanimanje inozemskih podjetij za jugoslovanski trg. Poleg tega se opaža, da so se jugoslovanska podjetja potrudila prikazati posebno izdelke, ki zanimajo inozemski trg, medtem ko so inozemska podjetja skušala prilagoditi svoje razstave potrebam jugoslovanskega trga. Na velesejmu reprezentativno nastopajo poleg proizvajalnih podjetij, trgovska, izvozno-uvozna in zastopniška podjetja, kar omogoča popoln pregled uspehov jugoslovanskih proizvajalcev, tako na področju lastne proizvodnje, kakor tudi v okviru nacionalnega in mednarodnega sodelovanja in poslovnega združevanja.

Jugoslovanska podjetja razstavljajo na velesejmu po sistemu proizvajalnih skupin: strojegradnja, industrija motorjev in motornih vozil, elektroindustrija, lesna, prehrambena, tekstilna in kemična industrija, črna in barvna metalurgija, kovinsko-predelovalna, ladjedelniška, gradbena in druge industrije, od katerih vsaka razstavlja svoje izdelke v enem ali dveh, lesna celo v treh poviljonih, nekatere — strojegradnja, industrija motorjev in motornih vozil — pa tudi na odprtem prostoru.

V skupini strojegradnje zavzemajo posebno mesto proizvajalci rudarske opreme, ki so organizirali posebno razstavo: zatem pa proizvajalci orodnih strojev in strojev za obdelavo lesa. Industrijo motorjev in motornih vozil zastopajo «Pretis» Sarajevo, Industrija motorjev in traktorjev Beograd, «Torpedo» Reka, «Famos» Hrastnica, «Prva petletka» Trstenik poleg številnih drugih organizacij.

Posebno bogato sta zastopani elektroindustrija in precizna mehanika. Poleg izdelkov «Maris» Maribor, «Standard» Beograd, «Gorenje» Velenje, Elektronske industrije Niš, tovarna «Moša Pijade» Svetozarevo, «Kontakt» in «Elka» iz Zagreba, «Iskra» Kranj in drugih razstavljata v lastnih paviljonih še «Energoinvest» iz Sarajeva in «Rade Končar» iz Zagreba.

Med 91 podjetji lesne industrije so posebno opaženi izdelki podjetij «Lesnina» iz Ljubljane, «Meblo» iz Nove Gorice, «Jugodrvo» iz Beograda, «Exportdrvo» iz Zagreba, «Stol» iz Kamnika in «Šipad» iz Sarajeva.

Tekstilno industrijo zastopajo vsi pomembni jugoslovanski proizvajalci, med katerimi se posebno opažajo izdelki «Standard konfekcije» iz Zagreba, «Beko» iz Beograda, «Varteks» iz Varaždina, «Angora» iz Ljubljane. Vrsto bogatih novih dezenov, krojev in kvalitetnih tkanin prikazujejo tudi številni drugi proizvajalci.

Zaradi pomanjkanja prostora uprava velesejma ni mogla ustreči vsem zahtevam zastopnikov kemične industrije, med katerimi naj omenimo raznovrstne izdelke znanih tovarn «Ohis» iz Skopja, «OKI» in «Chromos-Katran-Kutrolin», obe iz Zagreba, «Jugovinil» iz Splita, «Cinkarna» iz Celja, «Zlatorog» iz Maribora, «Zorka» iz Šabca, poleg številnih drugih. V okviru črne in barvne metalurgije razstavlja poslovno združenje jugoslovanskih železarn z vsemi svojimi člani, kot so: tovarna lahkih kovin «Boris Kidrič» iz Šibenika, Mariborska livarna, železarne Zenica, Štore, Sisak, rudnik in železarna Vareš in drugi. Mnoge od 111 tovarn kovinsko-predelovalne industrije, poleg izdelkov standardne proizvodnje, prikazujejo še vrsto novih izdelkov bodisi lastne konstrukcije bodisi v kooperaciji z inozemskimi partnerji uresničene izdelke. Zelo bogate so tudi razstave *prehrambene industrije*, razstavljavcev *16. tedna usnja in obutve, komercialne razstave jugoslovanskega turizma* in stalne razstave za gostinstvo in trgovino, ki dajejo lepo sliko svojih proizvajalnih uspehov in razvojnih možnosti.

Nič manj bogato in reprezentativno so na velesejmu zastopane inozemske tovarne in podjetja iz 56 držav, od katerih podjetja iz 32 držav nastopajo kolektivno, iz ostalih 24 držav pa individualno. Posebno bogati in interesantni sta razstavi Sovjetske zveze in Združenih ameriških držav, ki razstavljajo v novozgrajenih paviljonih.

Sovjetska zveza razstavlja med drugim izdelke strojne industrije, orodne stroje, merilne instrumente. Prvič je organizirana posebna razstava Litvanije. Del razstave je posvečen 50. obletnici oktobrske revolucije.

Združene ameriške države so organizirale tematsko razstavo, ki kaže upravljanje v ameriških podjetjih, način plasmaja blaga do potrošnika, sodobno mehanografijo in sistem gospodarske propagande. Prikazani so nadalje izbrani izdelki, ki so naleteli na dober sprejem tako proizvajalcev kot kupcev, zaradi njih oblikovanja, oziroma originalne embalaže.

V paviljonu Poljske je bogata razstava potrošnega blaga, posebno gospodinjskih strojev in tekstila. Nič manj bogato ni zastopana težka industrija, orodni stroji, metalurgija. Češka razstavlja jeklo, plemenite legure, kovine, bižuterijo, farmacevtske potrebščine, kemikalije. Vzhodna Nemčija in ostale vzhodno-evropske države prav tako razstavljajo pretežno izdelke strojegradnje, kovinsko-predelovalne in elektroindustrije ter blago široke potrošnje.

Zvezna republika Nemčija v največjem **delu svojega razstavnega** prostora prikazuje orodne stroje, stroje za grafično industrijo, stroje za obdelavo lesa, opremo za gradbeništvo. Omembe vredna je tudi posebna razstava industrijskega oblikovanja v Z. Nemčiji. Avstrija je kot glavno temo svoje razstave postavila pregled blaga široke uporabe: tekstil, posoda, jedilni pribor, fotografski aparati, kozmetika, izdelki iz umetnih vlaken, papir itd.

Italija razstavlja stroje za proizvodnjo in obdelavo plastike, sintetična vlakna, opremo za kmetijstvo in gradbeništvo ter razno blago široke uporabe — posebno razne stroje za gospodinjstvo (pralne, hladilnike itd.). Ostale evropske države razstavljajo večinoma finalne izdelke, razno industrijsko blago (Nizozemska n.pr. stroje za prehrambeno industrijo, opremo za rudnike) in bogato izbiro razne investicijske opreme.

Kanada, ki se po več letih ponovno pojavlja na velesejmu, razstavlja vzorce rud, jeklo in druge kovine, azbest, magnezij, pribor za avtomobile in blago široke uporabe. Argentina, Brazilija, Mehika, Urugvaj in Kuba razstavljajo izdelke prehrambne industrije, meso, mesne izdelke, pijače, folklorne predmete

Države v razvoju Afrike in Azije prikazujejo pretežno primarne izdelke, kot n.pr. rude, tekstil, sadje, vendar letos bolj kot prejšnja leta razstavljajo tudi nekatere finalne industrijske izdelke.

V okviru velesejma, ki bo odprt do 17. septembra, bo, kot vsako leto, več strokovnih predavanj, simpozijev, poslovnih sestankov, sestankov mešanih mednarodnih zbornic in drugih manifestacij.

Ing. BOZO BOZIĆ

ANGLEŠKI CENZOR JE DAL ZADNJO BESEDO

Hochhuthovi «Vojaki» le ne pridejo na oder

LONDON, 12. — Nemški dramaturg Rolf Hochhuth in njegovi «Vojaki» so ponovno na dnevnem redu. Pred nedavnim smo poročali, da je Lawrencu Oliveru uspelo prepričati Hochhutha, da pristane na nekakšno «interno» cenzuro njegovega tako polemičnega dela «Vojaki». Sedaj pa je nemški avtor v intervjuju listu «Sunday Times» povedal, da je britanska cenzura s svojo zahtevo onemogočila uprizoritev njegovih «Vojakov» zaradi njegovega prikaza Winstona Churchilla.

V svojem intervjuju londonskemu listu Hochhuth zatrjuje, da je najvišji predstavnik angleške cenzure postavil «nemogoče zahteve», tako da tega dela angleško občinstvo prav gotovo ne bo moglo videti. Načelnik angleške cenzure je namreč rekel, da se bo smelo Hochhuthovo delo uprizoriti le v primeru, če na to pristanejo vsi člani Churcillove družine, kar je prav gotovo nemogoče doseči.

Da bi mogli pojasniti to zahtevo, bomo ponovno rekli kako besedo o Hochhuthovih «Vojakih».

Nemški avtor je na osnovi dokumentov prikazal Churchilla kot človeka, ki mu ni bilo mar človeških žrtev. Tako n. pr. drastično prikaže spor med Churchillom in nekim članom angleškega parlamenta, ko je šlo za bombni napad na nemško mesto Dresden, ki tokrat ni predstavljalo več vojaškega objekta in so ga zahodni zavezniki vendarle bombardirali in je bilo pri tem okoli 200.000 mrtvih, mesto pa je bilo porušeno do tal. Kolikor bi cenzura še mogla «prenesti» to, ni mogla preko zadeve Sikorski. Kakor je znano, je bil general Sikorski predsednik poljske vlade v begunstvu. Ker pa je Churchill tedaj hotel tesnejše stike s poljskimi državniki, ki so organizirali vojsko in oblast bodoče Poljske že na področju Sovjetske zveze, čemur se je Sikorski upiral, je po Hochhuthovem delu dal Churchill «pripraviti» letalsko nesrečo, pri kateri je Sikorski izgubil življenje. Letalo, na katerem se je Sikorski peljal iz severne Afrike preko Gibraltarja v London, je treščilo v Gibraltarski ožini in pri tej nesreči je Sikorski izgubil življenje.

Gledališča v Beogradu

BEOGRAD, 12. — Beograjska gledališka sezona za leto 1966-1967 se je končala z zares bogatim obračunom. To dokazuje podatek, da so v vseh beograjskih dramskih gledališčih uprizorili v pretekli sezoni skoraj 50 odrskih del. Beograd ima več gledališč in so v svoji dejavnosti «specializirana», posamezna gledališča prikazujejo klasična dela, druga sodobna dela, tretja pa avantgardna dela.

V pretekli sezoni so na beograjskih odrih uprizorili celo vrsto del domačih avtorjev kot n. pr. Aleksandra Popovića delo «Jelena Cetković» Borislava Mihajlovića delo «Komandant Sailer», Aleksandra Obrenovića delo «Lice», Djordja Lebovića delo «Srebrna vrv», Martina Benetovića delo «Žena s Hvara» in Josipa Kojunčića delo «Karel Dombrovski». Med deli tujih avtorjev so med drugim Tolstojeva «Ana Karenina», Sartrove «Umazane roke», Pirandellov «Henrik IV.» in Shawove «Hiše vdovcev».

Kljub 79 letom je Maurice Chevalier še vedno čil

PARIZ, 12. — Znani francoski pevec in umetnik Maurice Chevalier je slavil svoj 79. rojstni dan. Ob tej priložnosti je smatral za potrebno, sporočiti javnosti, da je že prišel čas, da se umakne iz javnega življenja, vendar pa je pri tem dodal: «Da bi mogel pozdraviti in se posloviti od vseh svojih prijateljev, ki jih imam po svetu, potrebujem najmanj leto dni. Iz tega izhaja, da bom šel v pokoj cez leto dni in nič prej.»

Iz tega izhaja, da se bo Maurice Chevalier umaknil v pokoj šele čez leto dni, ko bo torej star 80 let. Tedaj se bo umaknil v svojo podeželsko vilo v Marnes-la-Coquette. In vendar tudi tedaj ne bo živel povsem odmaknjenega življenja. Od časa do časa se bo vendarle pojavil na televiziji, kot sam zatrjuje.

Ta zares trdoživ francoski umetnik je že 67 let na odrih. Nastopal je v gledališčih, v nočnih lokalih, igral v filmih, bil na dnevnem redu na televiziji, skratka povsod, kjer je mogel s svojim obsežnim programom in s svojimi izrednimi sposobnostmi nastopiti. Glede teh svojih 67 let plodnega udejstvovanja Chevalier pravi, da so bila to «v bistvu srečna leta, zato ker sem takšna leta sam hotel.»

Sedaj, ko se pripravlja na to, da bi se poslovil, od «vseh svojih prijateljev», bo Chevalier odpotoval na dolgo turnejo po vseh celinah in nastopil v številnih mestih s svojim «One man show», ki ga je pripravil nalašč za to in ki predstavlja nekakšen kratek sprehod skozi šest desetletij in več njegovega umetniškega udejstvovanja.

Tudi francoska televizija se namerava oddolžiti temu umetniku, s tem da bo dala na program ta teden tri filme, v katerih je Chevalier igral kako pomembno vlogo.

Ko so znanega francoskega umetnika vprašali, kako je doživel tako visoko in hkrati še plodno starost, je rekel, da je tajnost tega uspeha le v tem, da zna človek «vsako jutro začeti življenje svež in prerojen». To sicer ne pomeni, da človek ne doživlja raznih zapletljajev in težav, ker so te skupne vsem ljudem. Toda recept za dolgo in plodno življenje je v tem, da «človek težav ne sprejme kot neko posebno tragedijo. Za vsako težavo je neka rešitev, edino smrt nima drugega izhoda.»

Za njega je eden izmed vzrokov za dolgo in uspešno življenje tudi «družba lepe ženske, ki služi lahko kot zelo učinkovito poživilo,» vendar «tudi v tem ne smemo pretiravati, — pravi francoski umetnik, — kajti tudi najboljša zdravila so lahko usodna, če vzamemo preveliko dozo.»

Na račun teh svojih «receptov» je Chevalier dočakal 79 let še svež in mnogi mu pripisujejo veliko manj let kot jih dejansko ima. Če pa pomislimo, da se pri teh letih loteva turneje, ki obsega obisk vseh najpomembnejših mest na svetu, drži, da je Chevalier znal pravilno dozirati vse svoje moči, tako da je tudi za poznejša leta obranil dovolj energije.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Imeli boste uspeh. Izredno zadoščenje na čustvenem področju.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne trošite svojih delovnih energij čez mero. Viharno vzdušje v družini.

DVOJČKA (od 21.5 do 21.6.) V svojem delu boste morali združiti drznost in previdnost. Ne pokažite svojega vznemirjenja.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Natančno preglejte svoje načrte. Pretirano samoljubje vas lahko privede do nevšečnosti.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Uspešno boste nadomestili na delovnem mestu svojega predstojnika. Skušajte doseči z diplomacijo, česar niste mogli doseči s silo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Na razpolago imate zelo dobre karte. Odpraviti bi se morali na neko potovanje.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Pazite, da bi ne zapravljali svojih moči. Otresite se pretirane ljubosumnosti.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Nekdo se bo uprl vašemu namenu. Z drugimi družinskimi člani boste sprejeli važen sklep.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Uspeh lahko pričakujejo tisti, ki se ukvarjajo z umetnostjo Tolažbo boste našli v prijetni družbi.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Nepopustljivost vas lahko privede v spor s sodelavci. Skušajte si nekoliko izprašati vest.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Možno je, da bo prišlo do dvoboja med vami in predstojnikom. Imejte nekoliko potrpljenja z nekim sorodnikom.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Manj govorite in raje v miru delajte. Kontrolirajte svoje napake.

RADIO VELEVIZIJA

SREDA, 13. SEPTEMBRA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 11.50 Glasbila in barve - 12.10 Žena in dom - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba iz filmov - 17.00 Skupina «Le Tigri» - 17.20 Glasba za transistornik - 17.50 «Kaj zmore sodobna kirurgija» - 18.00 Zabavali vas bodo - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 Orkester glasbene šole iz Dubrovnika - 19.00 «Mrtvi se vračajo» - 19.25 Ital. pentagram - 20.00 Šport - 20.35 Simfonični koncert - v odmoru: «Umberto Saba in Virgilio Giotti ob desetletnici smrti» - 22.10 Plesna glasba 22.45 Nočne melodije.

Trst

12.05 Plošče - 12.25 Tretja stran - 13.40 Mascagnijeve «Le maschere» - 14.20 Istrski motivi - 14.40 Pianistka L. De Sabbata.

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 14.00, 14.30, 15.30, 16.30, 20.15 Poročila - 8.15 Jutranja glasba - 9.00 Popevke - 9.30 Polke in valčki - 10.00 Pod senčnikom - 10.30 Beethoven in Weber - 11.15 Poje S. Vaughn - 11.30 Današnji pevci - 11.45 Glasbeni zmenek - 12.00 in 13.00 Glasba po željah 14.40 Dva moška zbora - 15.00 Glasbeni vrtiljak - 16.00 Baletni odlomki - 16.45 Od Soče do Drave - 17.30 Radijska šola - 17.50 Glasba iz filmov - 18.40 Plesna glasba - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 20.00 Orkester Barcley - 23.35 Na sporedu Telemann in Haydn.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.07 Zvočni trak - 10.05 in 11.05 Dve uri glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.37 Nepozabne pesmi - 14.40 in 15.10 Ital. popevke - 16.00 Program za mladino - 16.40 Komorna glasba - 17.20 Roman v nadaljevanjih - 17.45 Tedenski kulturni pregled - 18.15 Glasba za mladino - 19.30 Luna park - 20.20 N. Martoglio: «L'arte di Giufa» - 21.25 Simf. koncert - 22.30 Sredozemske igre.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.00 Simenon: «Preiskave sodnika Frogeta» - 10.40 Glasba p željah - 11.42 Pesmi desetletja - 14.04 Juke box - 15.00 Izbrani motivi - 15.15 Pianist V. Voskobojnikov 16.00 Rapsodija - 16.38 Radijske kronike - 17.05 S transistornikom na pesku - 19.50 Sredozemske igre - 21.10 Znanstvena oddaja - 21.20 Sto let milanske galerije - 22.00 Jazz.

III. program

10.00 Operna glasba - 10.55 Schumannove skladbe 11.50 Bellinijev koncert za oboo in godala - 12.20 Viottijeva serenada štev. 2 - 14.30 Sopranistka L. T. Reyes - 15.10 Paisiellove skladbe - 16.00 Ravelova Španska rapsodija - 17.10 Szymanovski: Mazurka, opus 50 - 18.30 Izredna lahka glasba - 18.45 Veliki datum: 8. september 1943 - 20.30 Tartinijeve sonate - 21.00 Schubertove skladbe - 22.30 Radijska črtica.

Slovenija

7.00, 9.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila - 8.05 Telesna vzgoja 9.05 Glasbena matineja - 9.55 Pravljice in zgodbe - 10.10 Otroški zbor RTV - 10.25 Jug. pesmi in plesi 11.15 Pianistka G. Mally - 11.45 Človek in zdravje - 12.20 Zabavni zvoki - 13.00 Na današnji dan - 13.10 Zagrebški solisti - 13.30 Kmetijski nasveti - 13.40 Više izpod Triglava 14.30 Priporočajo vam... - 15.05 Dva kvinteta - 16.40 Iz Ponchielijeve «Gioconde» - 17.00 Vsak dan za vas - 18.05 Mladina sebi in vam - 19.00 Aktualnosti - 19.15 Operetni napevi 19.45 Naš razgovor - 20.05 Glasbene razglednice - 21.00 Lahko noč, otroci! - 21.10 Pergolesi: «Zaljubljeni bratec» - 23.10 Jazz - 23.50 G. Bekesi: Pesmi - 24.05 Minute z Milvo.

Ital. televizija

16.30 Sredozemske igre - 18.15 Program za mladino - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Skupno življenje: «Težko je soditi» - 22.15 Športna sreda - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Film «Show boat» - 22.55 Gospodarski pregled.

Jug. televizija

16.30, 17.30 in 23.35 Mediteranske igre - 18.00, 21.00 in 23.15 Poročila - 18.05 Doktor Jojboli — lutke - 18.25 Poper in cin — film - 18.55 Obzornik - 19.15 Mornar na triciklu — za otroke - 20.00 Dvajset milijonov 20.30 Prva noč — film - 21.40 Rezerviran čas - 22.40 Janačkov concertino - 22.55 V korak s časom.

Goriško-beneški dnevnik

NA SEJI OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

Odločili so se za izdelavo načrta mednarodnega prehoda na avto cesti

Če na jugoslovanski strani še ne bi začeli graditi ceste proti Ljubljani, naj bi prehod povezali z obstoječim cestnim omrežjem
V petek seja občinskega sveta posvečena 20-letnici priključitve

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici pod predsedstvom podžupana Candussija je odbornik za javna dela Lupieri obsežno poročal o pripravah za zgradnjo novega mednarodnega mejnega prehoda, kjer naj bi prečkala državno mejo avtomobilska cesta Villese — Gorica — Ljubljana. Gradnja tega prehoda je nujna zaradi hitrega naraščanja prometa pri Rdeči hiši, kjer prihaja do pogostih zastojev. Odborniki so osvojili predlog, da poverijo izdelavo načrta nekemu strokovnjaku, ki bo upošteval najrazličnejše potrebe tega novega mednarodnega cestnega prehoda. Odborniki so nadalje izrazili željo, da se sestanejo z jugoslovanskimi predstavniki ter pogovorijo o možnostih navezave tega prehoda na obstoječe cestno omrežje v Šempetru in Novi Gorici, v pričakovanju dokončne zgraditve cestne povezave z Ljubljano. S tem se uresničujejo napovedi, ki so jih župan in občinski odborniki podali na zadnji seji občinskega sveta med razpravo o proračunu za leto 1967 in ki smo zanje izvedeli tudi v pogovoru s predsednikom občinske skupščine Nove Gorice Milanom Vižintinom. Kar se tiče italijanskega dela «avtoporta» (kakor ga nekateri imenujejo), je zanj pokazala veliko zanimanje tudi deželna uprava, ki ga je po nekaterih vesteh pripravljena finansirati s prispevkom okoli 450 milijonov lir.

Odbornik Candussi je nato poročal o obračunu mestnega avtobusnega podjetja ATG za drugo trimesečje, ki izkazuje za april 4,2 milijona lir v breme občine, za maj 1,7 ter za junij 3,6 milijona lir. Na prihodnji seji občinskega sveta bodo predlagali pregled kolektivne delovne pogodbe za nameščence mestne elektrarne.

Odbornik Fantini je poročal o prometnih vprašanjih. Za nakup 900 posod za pobiranje smeti bodo potrošili 3,4 milijona lir. Sprejeli so tudi odločitev, ki zadeva ureditev prometa v Ul. Colobini v smeri Ul. Marconi — Ul. Rabatta. Cesto bodo odprli za enosmerni promet v obratno smer, da bi olajšali dohod na Trg sv. Antona.

Občinski svet se sestane v petek, 15. septembra ob 18.30. Na seji bo župan Martina proslavil 20-letnico priključitve Gorice k Italiji.

Tržič se pripravlja na potrošnjo metana

Prihodnje leto bo tudi Tržič povezan s plinskim omrežjem, ki ga gradi državno podjetje ENI. Glavna plinska cev bo namreč do takrat zgrajena do naše dežele, kjer se bo razcepila na vse konce in kraje, da bi dovajala dragoceno pogonsko gorivo industrijskim središčem kakor tudi zasebnim potrošnikom. Na takšen način bodo tudi tržiški industrijski obrati prišli do pogonskega goriva, ki je v tolikšni meri pripomogel k industrijskemu razvoju Benečije. Plin bo poleg termoelektrične centrale v Tržiču, katere moč bodo do leta 1969 podvojili, omogočil nadaljnji industrijski napredek celotnega področja.

Za metan se zanima tudi občinska uprava. Občina je prejela ponudbo neke velike tovarne, da bi zgradila na področju mesta plinsko omrežje. Služilo bi za ogrevanje stanovanj in kuhanje. Ker bi izgradnja takšnega omrežja prinesla občini finančne koristi, bo pobudo po vsej verjetnosti uresničila sama.

Socialno-gospodarske teme predmet diskusije KD

V soboto 16. in v nedeljo 17. septembra bo v Gradežu shod o temi «Sedanji položaj in družbeno-gospodarske perspektive goriške pokrajine», na katerem bodo govorili prof. De Marchi, poverjenik za sociologijo na tržaškem vseučilišču, arh. Luisa Codellia ter urbanist prof. Di Palma, gospodarski strokovnjak v študijskem središču za gospodarske načrte v Rimu. Sestanek bo predstavljal zaključek številnih sestankov, ki jih je pokrajinsko vodstvo Krščanske demokracije v Gorici pririjalo z namenom, da bi zbralo čimveč materiala, uporabnega za sestavo deželnega programskega načrta in možnosti inozemskega povezovanja, v katerem naj bi si Gorica priborila svoje mesto.

Na dosedanjih sestankih so proučili vprašanja komunikacij (poročevalec Bressan), industrializacije (poročevalca Romani in Martina), kmetijstva (Cocciani in Vezil), turizma (Marocco) in zdravstvene ter šolske službe (Gregorig in Agati). Na osnovi dokumenta, ki ga bodo osvojili v Gradežu, bodo upravitelji ter politiki KD mogli prilagajati potrebe svojih krajev in ljudi.

Uspel izlet SPD v Hrvatsko Primorje

Organizatorji nedeljskega izleta SPD v Hrvatsko Primorje so očividno dobro uganili z izbiro svojega cilja, saj so imeli preteklo nedeljo na vsej svoji poti lepo vreme. Izleta se je udeležilo okrog 60 ljudi, ki jih je avtobus odpeljal preko Krasa in Herpelj naravnost na Reko. Tu so se ustavili na Trsatu, si ogledali Frankopanski grad in druge zanimivosti ter uživali lep razgled na Kvarner in njegovo otočje.

Nato so se ob morju odpeljali dalje do Crikvenice, kjer je bilo kosilo. Na povratku so se ustavili v Opatiji, kjer imajo še vedno poletni turistični živ-žav kot tudi v Crikvenici in po drugih obalnih krajih vključno otok Krk, mimo katerega so se vozili.

Na povratku so zavili preko Razdrtega skozi Vipavsko dolino ter se ustavili še v Ajdovščini. Šele od tu dalje so se srečali z dežjem, ki je bil v nedeljo popoldne in zvečer tako vsiljiv na Goriškem.

VČERAJ DELO KOMISIJ IN DISKUSIJA

Danes dopoldne zaključek zasedanja «Mittelevrope»

Književniki so si včeraj popoldne ogledali Oglej in bili sprejeti na tržaškem županstvu

Včeraj dopoldne se je v dvorani deželnih stanov na goriškem gradu nadaljevalo zborovanje pripovednikov srednje Evrope. V dopoldanskih urah so bile na delu komisije, pri pultu pa so se zvrstili štirje govorniki.

Prvi je govoril Furlan Domenico Ceroni Cadoresi; za njim je povzel besedo filmski režiser Marcello De Stefano in nato Silvio Cumpeta iz Tržiča, ki je govoril tudi o pripovedništvu, ki naj bi bilo nad narodnostmi; zaključil je dopoldanske razprave Edoardo Sanguinetti, ki je ocenil in pohvalil Bojevo poročilo o italijanskem pripovedništvu.

Popoldne so si književniki ogledali Oglej in njegove izkopanine ter nato krenili v Trst, kjer je župan Spaccini priredil njim v čast ob 19. uri uraden sprejem.

Danes dopoldne ob 10. uri bodo na goriškem gradu na vrsti še zadnji posegi govornikov, nakar bodo zborovanje zaključili.

Za današnji zaključek petdnevnega zborovanja pripovednikov srednje Evrope bodo predvajali v kinu Corso v Gorici od 18.30 dalje dokumentarne filme tistih držav, ki sodelujejo na tem zborovanju. Vstop je prost za vse. Ker bomo ob tej priliki lahko videli dokumentarne filme kar 6 srednjeevropskih držav, bo predstava vsekakor zanimiva.

Zopet strelivo v Soči

Ob levem bregu Soče nedaleč od gostilne «Agli scogli» so našli še nekaj streliva, in sicer blizu kraja, kjer so že prejšnji mesec odkrili cel arzenal bomb in eksploziva. Tokrat so izvlekli iz vode še tri granate in tri cevi z želatino. Strelivo so odpeljali strokovnjaki iz Trsta v neko jamo pri Jamljah, kjer so ga uničili.

Padec pri prestopu jarka

Pri prestopu čez jarek kanalizacije v Ul. 25. aprila v Tržiču je spodrsnilo 71-letnemu Attiliu Ceschii iz Ul. Galilei. Udaril se je v glavo tre si ranil lasišče. V bolnišnici se bo zdravil 10 dni.

Iz goriške bolnišnice

Prejšnji večer so za 10 dni pridržali na zdravljenju v goriški civilni bolnišnici 60-letnega sodarja Alojzija Drozgiča iz Gorice, Ul. Don Bosco 14, ki se je malo prej v svoji delavnici s krožno žago porezal na desni dlani.

Na domačem dvorišču v Štandrežu, Ul. Montasio 5 pa je padel 63-letni Leopoldo Klanjšček ter si pri tem zlomil levo ramo in pretresel možgane. V bolnišnici so tudi njega pridržali za 10 dni na zdravljenju.

Otrok se je polil z vrelim čajem

V ponedeljek zvečer so v tržiški bolnišnici pridržali na zdravljenju za 20 dni Gianpaola Martinellija, starega eno leto, doma iz Ronk, Androna Palmada 3. Otrok se je mudil v kuhinji ter je potegnil nase posodo z vrelim čajem, ki je bil na štedilniku. Po ramah in desni roki mu je povzročil opekline prve in druge stopnje.

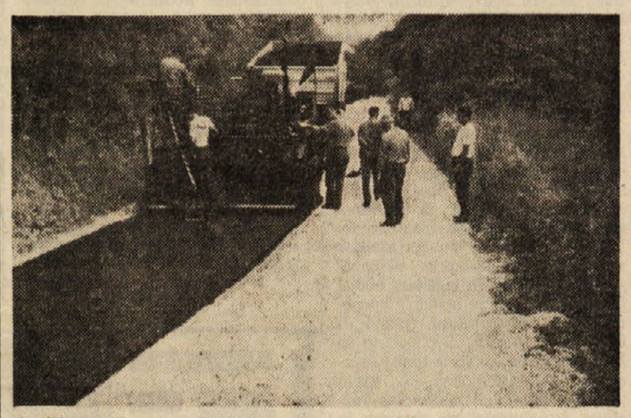

Goriška občina je asfaltirala cesto po Grojni; dela je podjetje opravilo v treh dneh. Na sliki finišer med polaganjem asfaltnega traka

Nenadna ohladitev s snegom na Krnu

Hladni val, ki je te dni zajel naše kraje, nam je prinesel prvi nadih jeseni, morda pa celo milejše zime, zakaj včeraj zjutraj je bilo na Goriškem, še celo pa na Čedadskem kar hladno. V okolici Čedada so zabeležili namreč 6 stopinj, v Čedadu pa deset. Sneg, ki je padal v višini nad 1.500 metrov, je pobelil Krn ter se obdržal več ur.

Dobesedno čez noč smo zamenjali poletne obleke z jesenskimi; pojavili so se že prvi površniki in jopice. Malo verjetno je, da bo takšno vreme trajalo delj časa, kajti septembra in tudi oktobra so še topli sončni dnevi, ki jih lahko z gotovostjo pričakujemo.

Iz goriške bolnišnice

Prejšnji večer so za 10 dni pridržali na zdravljenju v goriški civilni bolnišnici 60-letnega sodarja Alojzija Drozgiča iz Gorice, Ul. Don Bosco 14, ki se je malo prej v svoji delavnici s krožno žago porezal na desni dlani.

Na domačem dvorišču v Štandrežu, Ul. Montasio 5 pa je padel 63-letni Leopoldo Klanjšček ter si pri tem zlomil levo ramo in pretresel možgane. V bolnišnici so tudi njega pridržali za 10 dni na zdravljenju.

Kino

Gorica

VERDI. 16.30: «Non c'è posto per i vigliacchi», C. Everett in M. Devin. Ameriški kinemaskop v barvah.

CORSO. 18.30: Predvajanje dokumentarnih filmov držav, ki sodelujejo pri zborovanju «Mitteleuropa». Vstop prost za vse.

MODERNISSIMO. 17.15: «Berlino 1945 — la càduta dei giganti», G. Douglas in N. Strauss. Ameriški barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.30: «Operazione mistero», R. Widmark in B. Darvi Ameriški kinemaskopski film.

VITTORIA. 17.00: «Il grido di guerra dei Sioux», H. Keel in J. Caufield. Ameriški barvni film.

Tržič

AZZURRO. 18—22: «Femmine a prezzo fisso», V. Ciangottini in P. Bradieri.

EXCELSIOR. 17.30—22: «Orizzontale di lusso», Nadja Tiller.

PRINCIPE. 18—22: «Chi è quella si. gnora?» T. Curtis, D. Martin in J. Leight.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna TAVASANI — Korzo Italija 10 — tel. 25-76.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Alla salute» dr. Fabbris, Panzano, Ul. Cosulich št. 103 — tel. 72-480.

RONKE

Ves dan in ponoči je dežurna lekarna «Alla stazione» — dr. Matitti, Vermeljan, Ul. Garibaldi 2, tel. 75-046.

šport šport šport

SREDOZEMSKE IGRE V TUNISU

Vrsta rekordov in kolajn za italijanske plavalce

Pet prvih mest za Italijo v cestni kolesarski vožnji

TUNIS, 12. — Danes popoldne so se zaključile plavalne tekme sredozemskih iger. Italija je osvojila novo zlato kolajno in sicer v štafeti 4x100 m v štirih slogih. Čeprav je Španija pobrala največ zlatih odličij, so nastopi italijanskih plavalcev še kar zadovoljivi. Predvsem je treba poudariti, da so zabeležili kar pet italijanskih rekordov in sicer na 100 m hrbtno, 100 m prosto, 100 m metuljček, 100 m prsno in 4x100 m v štirih slogih. Dva rekorda so dosegli prav danes in sicer v štafeti in na 100 m hrbtno po zaslugi Del Campa. Včeraj je Boscaini plaval 100 m prosto v 55"1 (prejšnji rekord 55"2), Gross je za 100 m prsno rabil 1'10"2 (prejšnji 1'11"1), Fossatti je na 100 m metuljček znižal prejšnji rekord 1'00"6 na 1'00"5, medtem ko je danes Del Campo zrušil tudi rekord na 100 m hrbtno, ki je od 1963. leta pripadal Rori (1'01"9) s časom 1'01"3. Štafeta pa je izboljšala rekord (4'08") na 4x100 m v štirih slogih s časom 4'04"9. Italijansko ekipo so sestavljali Del Campo (1'01"3), Gross (1'10"), Fossati (59"5) in Boscaini (54"1). Za italijansko štafeto sta se uvrstili ekipi Španije in Tunizije.

Zadnji dan plavalnih tekem sredozemskih iger je predvideval finale na 400 m prosto, kjer je zmaga pripadla Špancu Fortunyju pred rojakom Correlom in Italijanom Sliniscalcom in na 100 m hrbtno za ženske, kjer je Španka Coronina zmagala pred Italijanko Cutolo in rojakinjo Perezovo.

Italijani so v plavanju osvojili štiri zlate, šest srebrnih in 2 bronasti kolajni.

Danes je bila na sporedu tudi cestna kolesarska vožnja sredozemskih iger. Italijani so zabeležili izreden uspeh, saj so zasedli prvih pet mest. Na 156,27 km dolgi progi je zmagal Costantino Conti, ki je na cilju premagal rojaka Bianca in Giacconeja. Četrto in peto mesto je tudi pripadlo Italijanom s Picatom in Martinijem, ki pa sta privozila do cilja z zaostankom 2'50" oziroma 4'25".

Italija je nocoj v okviru nogometnega turnirja sredozemskih iger premagala Francijo 4:1 (1:0), Alžirija pa je odpravila Maroko 3:1 (0:0).

V košarki je Jugoslavija premagala Libijo 132:78 (67:31).

TENIS

TUNIS, 12. — V okviru teniškega turnirja sredozemskih iger so danes zabeležili naslednje izide:

Single moški: Gisbert (Šp.)-Spear (Jug.) 6:1, 2:6, 6:1; Franulović (Jug.) - Crotta (It.) 6:1, 6:2; Pietrangeli (It.) - Kupkisoblorenzi (Tur.) 6:3, 6:1; Graviulidis (Grč.) je premagal Pilića (Jug.) zaradi odstopa.

BOKS

DUNAJ, 12. — Avstrijec Johan Orsolin je danes premagal s k. o. v enajsti rundi Španca Juana Sombrito Albornoza in tako ohranil naslov evropskega prvaka superlahke kategorije.

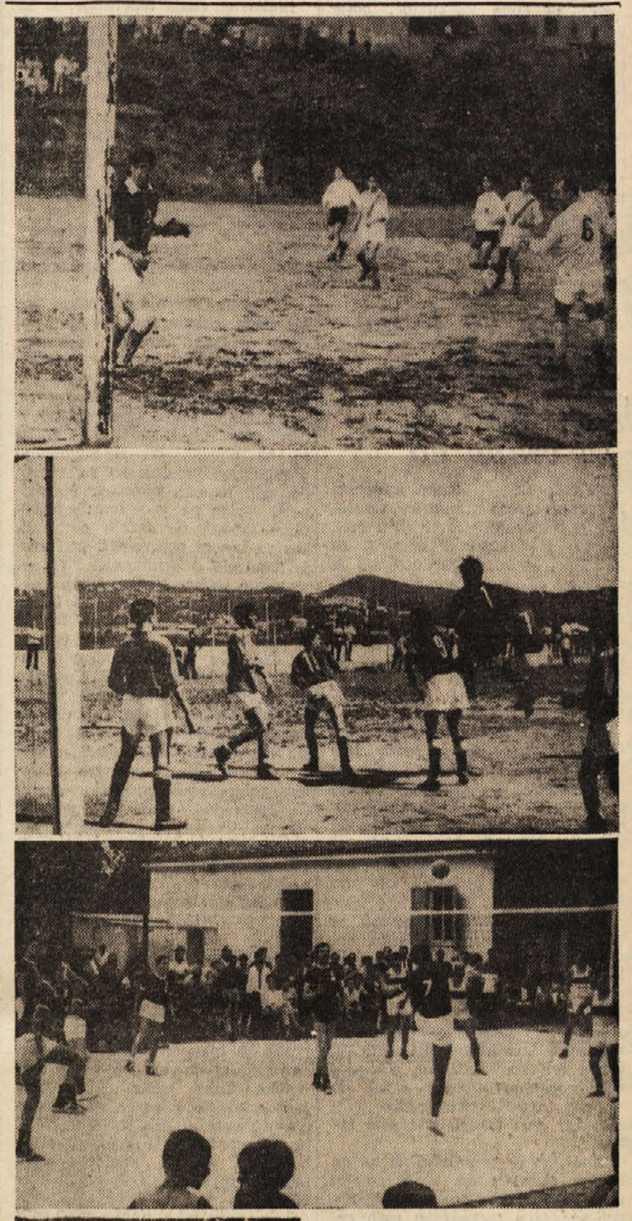

ITALIJANSKO PRVENSTVO V HOKEJU NA KOTALKAH

Triestina - tudi zadnja točka prednosti splahnela

V soboto Novara v gosteh tržaške ekipe

Tri tedne pred koncem prvenstva je vprašanje prvega v lestvici še vedno zamotano. To pa predvsem zaradi slabe forme Triestine, ki je popustila prav takrat, ko je že kazalo, da ima naslov tako rekoč v rokah. Po zmagi nad Candyjem je bilo namreč splošno mnenje, da je prvenstvo že dobilo svojega zmagovalca, saj so bili vsi rezultati na strani Triestine in tudi naslednja kola niso predstavljala velikih ovir za rdeče. Žal pa je cela vrsta nepotrebnih spodrsljajev dovolila Novari, da si je utrla pot do vrha in sedaj ogroža toliko pričakovano zmago Triestine. V soboto je slednja izgubila še zadnjo točko prednosti, čeprav je bilo to pričakovati. Nastop v Bregancah je bil brez dvoma zelo težak, zato je neodločen izid skorajda pridobljena točka. Treba je namreč pripomniti, da so domačini stalno ogrožali tržaška vrata in da je bil vratar Mari glavni junak tekme. V začetku drugega polčasa je Batistella celo povedel svoje moštvo v vodstvo, toda gostje so se tokrat le znašli in izenačili. Več pa seveda niso mogli doseči.

Novara je proti Marzottu potrdila trenutno izredno kondicijo in poplavila nasprotnike s točo golov, s katerimi se jim je oddolžila za pekoč poraz v prvem delu prvenstva.

Tretja važna tekma je bila na sporedu v Follonici, kjer sta se sre. čala tekmeca za predzadnje mesto, to je za izpad v nižjo kategorijo. Domačini so izvojevali težko, a dragoceno zmago, s katero so pretrgali dolgo negativno serijo in prehiteli nasprotnika, Arengo iz Monze, v lestvici.

Ostale tekme niso imele več nobene praktične vrednosti za končni vrstni red. Candy Monza nadaljuje s platoničnimi zmagami: tokrat je hudo porazila Bassano, ki je sedaj potencialno v nevarnosti, čeprav bo lahko že to soboto popravil svoj položaj v spopadu s Follonico. Res smola za Bassano, da je prav sedaj federacija diskvalificirala njegovo igrišče za en dan, zaradi česar bo moral odigrati to pomembno tekmo na nevtralnem igrišču v Vicenzi. Amatori Modena je zmagal na lastnem igrišču proti pepelki prvenstva. Pirelliju, ki pa se je z lepo igro priljubil gledalcem.

V soboto bo torej verjetno padla odločitev. Novara pride v Trst vsaj po točko, Triestino pa zanima le zmaga, saj vse kaže, da so nasprot. niki v boljši formi in da jih bo zelo težko premagati v posrednih dvobojih. Naloga Triestine je na vsak način zelo težka. Zelo važen bo nastop Marija, ki bo imel tokrat opravka z daleč najmečnejšim napadom prvenstva, medtem ko je obramba gostov do sedaj precej razočarala in povzročila tiste spodrsljaje, ki niso dovolili Novari, da bi že sedaj na varnem.

IZIDI

*Novara	- Marzotto	8:4
*Laverda	- Triestina	1:1
Follonica	Arengo	7:3
*Candy	- Bassano	6:0
*Amatori	- Pirelli	5:3

LESTVICA

Triestina	15	9	4	2	42	23	22
Novara	15	10	2	3	69	43	22
Candy	15	9	1	5	54	34	19
Amatori	15	8	2	5	51	53	18
Laverda	15	6	4	5	56	39	14
Marzotto	15	6	1	8	50	55	13
Bassano	15	4	4	7	41	45	12
Follonica	15	5	2	8	49	66	12
Arengo	15	5	1	9	44	70	11
Pirelli	15	2	1	12	42	68	5

U. K.

KOLESARSTVO

MILAN, 12. — Gianni Motta je danes izjavil, da soglaša s pregledom antidoping po cestnih vožnjah, vendar se protivi temu ukrepu za primere, ko gre za izboljšanje starih rekordov. Motta je izjavil, da ni mogoče prebiti zidu 48 km na uro samo z vitamini in z brzolami in da zato nimajo sedanji kolesarji nobene možnosti, da bi izboljšali stare rekorde, za katere so se kolesarji prav gotovo posluževali bodrilnih sredstev. Motta je pripomnil, da se bo odpovedal poskusu rušenja rekorda v enourni vožnji, če ukrepa antidoping ne bodo preklicali.

☆

S polfinalne tekme SSI Kontovel - Gaja. Zmaga je pripadla Kontovelcem, ki so neusmiljeno pritiskali na vrata Gaje (na sliki).

* * *

V derbiju turnirja za Sentjernejski pokal so Križani premagali proseške tekmece z 1:0. Na sliki napadalci Vesne v kazenskem prostoru Primorja.

* * *

V soboto so otvorili novo odbojkarsko igrišče v Trebčah. Ob tej priložnosti je Š. d. Primorec priredil ženski in moški turnir. Na večji sliki prizor z otvoritvene tekme Primorec - Zarja, na manjši pa predsednik Primorca Marcel Kralj med otvoritvenim govorom.

☆

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

AMEDEO MODIGLIANI

Pripovedoval mi je, da je njegov ded živel v Rimu, da je hotel gojiti vinsko trto in kupil košček zemlje. Toda po zakonu Židje niso imeli pravice do zemljiške lastnine. Ded se je razjezil in se preselil v Livorno, kjer je že od davnine živelo veliko židovskih družin Modigliani mi je prebral italijanske sonete Emanuela Rimskega, židovskega pesnika štirinajstega stoletja, v njih je bilo zbadljivosti, grenkobe, hkrati pa tudi globokega navdušenja nad življenjem. Modigliani mi je povedal, kako so Rimljani nekoč slavili karneval: židovska občina je bila dolžna dati Žida tekača, ki je popolnoma gol in med vzkliki in pripombami vesele množice, škofov, poslanikov in dam moral trikrat obteči mesto. (Jaz sem takrat napisal o tem poemo).

Z Modiglianijem sem se seznanil leta 1912 — takrat je bil že star Parižan. Med enim izmed prvih srečanj je narisal moj portret, za katerega so vsi rekli, da je bil zelo uspel. Kasneje me je pogosto risal. Imel sem cel kup njegovih risb. (Poleti 1917. leta sem se vračal v Rusijo s skupino političnih emigrantov. V Angliji so nas obvestili, da ne moremo odnesti s seboj niti rokopisov niti slik niti risb, celo knjig ne. Odbral sem tisto, kar je bilo najdragocenejše — neko Picassovo tihožitje, «Edo» Baratinskega s posvetilom in Modiglianijeve risbe; vse to sem zložil v kovček in pustil v hrambo veleposlaništva začasne vlade. Vlada je bila potem zares začasna in moj kovček je za vedno izginil.)

Soba, v kateri živi Ana Andrejevna Ahmatova, v stari hiši v Leningradu, je majhna, pohištvo siromašno, skoraj golo; samo na eni steni visi portret mlade Ahmatove — Modiglianijeva risba. Ana Andrejevna mi je pripovedovala, kako se je bila v Parizu seznanila z mladim in zelo skromnim italijanskim mladeničem, ki jo je zaprosil za dovoljenje, da jo lahko riše. To je bilo 1911. leta, Ahmatova takrat še ni bila Ahmatova, pa tudi Modigliani še ni bil Modigliani. Toda v risbi (čeprav se po maniri razlikuje od kasnejših Modiglianijevih del) je že videti natančnost poteze, lahkoto in poetično prepričljivost.

Običajno je Modigliani junak filmov in romanov v trenutkih obupa in norosti. Toda Modigliani ni samo pil v «Rotondi» in risal na papirju, politem s kavo; Modigliani je preživljal cele dneve, mesece in leta pred stojalom in z oljnimi barvami slikal portrete.

Mene je vedno presenečala njegova načitanost. Mislim, da še nisem srečal kakega drugega umetnika, ki bi imel tako rad poezijo. Na pamet je recitiral Danteja in Villona, Leopardija in Boudelaira, pa Rimbauda. Njegova platna niso slučajne vizije, temveč svet umetnika, v katerem sta se nenavadno skladno križali otroška prostodušnost in modrost. Ko pravim «otroška prostodušnost» seveda nikakor ne mislim na infantilnost ali naravno nevednost ter hoteni primitivizem. Pod tem pojmom razumem svežost vtisa, neposrednost in duševno čistost. Vsi njegovi portreti so podobni modelom — to sklepam na podlagi tistih, ki jih poznam: Zborovskega, Picassa, Diega Rivere, Maxa Jacoba, angleške književnice Beatrice Hastingsove, Soutina, pesnika Fransa Hellensa in končno Modiglianijeve žene Jeanny. Nikoli ni posvečal velike pozornosti stranskim momentom in zunanjim stvarem: njegova platna razkrivajo človekovo naravo. Diego Rivera na primer, je na portretu težak, skoraj divjaškega videza, Soutine nosi v svojem liku tragični izraz nerazumevanja in večno žalost za samomorom. Toda čudno je, da so različni Modiglianijevi modeli med seboj slični. Njih ne združuje naučena manira, niti formalni metodični postopek, temveč umetnikov koncept sveta. Zborovski z obrazom dobrega, kodrastega ovčarskega psa, izgubljeni Soutine, nežna Jeanny v srajci, dekletce, starec, model, nekakšen brkač — vsi so podobni uža1jenim otrokom, čeprav imajo nekateri izmed teh otrok brade ali sive lase. Meni se zdi, da se je Modiglianiju zdelo življenje kot ogromni otroški vrtec, ki so ga uredili zelo hudobni odrasli ljudje.

V legendi je, seveda, tudi resnica in lahko je razumeti, zakaj lahko Modiglianijeva biografija privlačuje scenariste. Pred kratkim sem prebral v časnikih, da je bil majhen portret, ki ga je bil naslikal Modigliani, prodan v Ameriki na licitaciji za sto tisoč dolarjev. V vsem svojem življenju Modigliani ni potrošil četrtino te vsote. Nekolikokrat sem videl, kako je stara Rosalie, lastnica majhne italijanske kuhinje v ulici Campagne-Premiere, prejemala od Modiglianija risbo za košček mesa ali obrok makaronov. Ni hotela vzeti, toda Modigliani je vztrajal, ker ni hotel sprejemati miloščine kot berač. In ko je Rosalie gledala liste papirja, vse pisane od tenkih, prekinjenih črt, je otožno vzdihovala: «Moj bog...» Res pa je tudi to, da Modiglianija niso razumevali tudi izobraženi spoštovalci umetnosti: tistim, ki so jim bili všeč impresionisti, se je zdel Modigliani neznosen zaradi svoje ravnodušnosti do svetlobe, zaradi natančnosti risbe in samovoljne deformacije narave. V tistem času so vsi govorili o kubizmu. Umetniki, ki jih včasih prevzame strast rušenja, so bili vsi tista leta inženirji, arhitekti, konstruktorji. Za ljubitelje kubističnih slik je bil Modigliani anahronizem.

Biografi navajajo, da je bilo leto 1914 za Modiglianija leto sreče: našel je bil trgovca s slikami Zborovskega, ki je takoj doumel in vzljubil njegova dela. Toda tudi Zborovski sam je bil nesrečnež: mladi poljski pesnik je prišel v Pariz, sanjajoč o poti na čarovniško Cithero, toda ostal je na cedilu v «Rotondi» ob skodelici kave. Zborovski ni imel denarja. Z ženo je živel v tesnem stanovanju. Modigliani je tam pogosto delal. Zborovski pa je jemal njegova platna in od zore do mraka tekal po Parizu ter brez uspeha skušal z deli italijanskega umetnika navdušiti prave trgovce s slikami.

Resnica je končno tudi to, da so Modiglianija včasih obhajali nemir, groza in jeza. Spominjam se neke noči v njegovem ateljeju, prepolnem nereda. Bilo je veliko ljudi — Diego Rivera, pa Vološin in dekleta-modeli. Modigliani je bil zelo razburjen. Njegova prijateljica Beatrice Hastings je govorila z izrazitim angleškim naglasom: «Modigliani, ne pozabljajte, da ste gentleman in da je vaša mati dama iz visoke družbe...» Ti dve besedi sta vplivali na Modiglianija kot čudež. Dolgo je sedel in molčal. Potem ni zdržal in je začel rušiti zid. Odstranil je omet in skušal izvleči opeko. Prste je imel krvave, v očeh pa takšen obup, da nisem zdržal in sem pobegnil na umazano dvorišče, prepolno polomljenih kipov, razbite posode in praznih zabojev.

V letih vojne je Modigliani pogosto prihajal zvečer v jedilnico, v kateri so večerjali umetniki. Sedel je na stopnici notranjega stopnišča in včasih recitiral Danteja, včasih pa je govoril o vojni klavnici, propadu civilizacije in poeziji — o vsem in marsičem, samo o slikarstvu ne. Nekaj časa se je Modigliani navduševal nad prerokbami francoskega zdravnika Nostradamusa, ki je živel v 16. stoletju. Prepričeval me je, da je Nostradamus natančno predvideval francosko revolucijo, Napoleonovo zmagoslavje in poraz, propad papeške države in zedinjenje Italije. Navajal je včasih tudi njegove prerokbe, ki se še niso uresničile: «Poglej, drobnjarijo — v Italiji bo republika... Tu pa poglej še nekaj važnejšega — ljudi bodo gnali v pregnanstvo na daljne otoke, na oblast bo prišel surov gospodar, vrgel bo v ječo slehernega, ki se ne bo naučil molčati in začel iztrebljati ljudi...» Ko je vlekel iz žepa razcefrano knjižico, je Modigliani začel vpiti: «Nostradamus je predvideval tudi vojno letalstvo. Kmalu bodo vse ljudi, ki se drznejo zasmejati se ali zajokati, ko ni potrebno, pregnali, nekatere na severni, druge pa na južni tečaj...»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I Telefon 33-82 UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir. — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajne se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst